

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 26 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za eden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za eden mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 23 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za eden mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterostopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Uredništvo in upravnništvo je v Knafovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstropju, upravnništvo pa v pritličju. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Volitev na Gorenjskem.

Dopolnilna volitev za deželni zbor v okrajih Kranj, Škofja Loka in Trzin je končana. Izid je bil tak, kakor smo ga pričakovali. Klerikalni kandidat Franc Demšar je dobil 2246 glasov, kandidat neodvisne kmetijske stranke župan Novak pa 293 glasov.

Klerikalci so veselja kar iz sebe nad to »zmago« in triumfirajo tako, kakor Prusi po bitki pri Sedan, čeprav nimajo zato nobenega tehtnega vzroka.

Okraj Kranj Škofja Loka-Trzin je poleg ljubljanske okolice najbolj klerikalni okraj na Kranjskem. Še razdvojljivi in kamniški okraj sta boljša. V kranjskem, škofjeloškem in trzinškem okraju je »gospoda« še vsega mogočen, prebivalstvo pa tiči še globoko v nevednosti in je vsled ugodnih gospodarskih razmer tako konservativno in starokopitno, da je bilo naravnost smešno, če je kdo resno mislil na kako zmago v tem okraju. Naša stranka je v tem okraju popolnoma na jasnem in zato ni ne pri običnih volitvah leta 1901, ne letos posegla v volitve.

Toda — tudi v tem okraju se dani, prav izdatno in dosti hitro ter vsa znamenja kažejo, da pride sčasoma tudi v tem okraju do onega prevrata, pred katerim se klerikalstvo trese.

Številke v tem okraju niso mero-dajne. A tudi številke kažejo, da se je začel prevrat. Pri splošnih volitvah leta 1901. je dobil dr. Brejc 2352 glasov, kandidat neodvisnih kmetov pa 214 glasov. Letos je dobil Demšar 2246 glasov, za 106 glasov manj kakor zadnjič dr. Brejc, kandidat neodvisnih kmetov pa 293 glasov, to je za 79 glasov več, kakor leta 1901. To je že prav viden in občuten razloček.

A kakor rečeno, številke niso mero-dajne za spoznanje dejanskih

razmer v tem okraju. Treba je uvaževati pojave in različne okolnosti, ki so se pokazale med volilnim gibanjem.

Že dejstvo, da je v tako strogo klerikalnem okraju šla neodvisna kmetijska stranka v boj — je zanimivo dejstvo in priča, da je med kmetijskimi volilci nastal hud odpor proti farovski gospodstvu. Ljudska nevolja nad farovsko strahovlado se je pokazala posebno v tem, kako so kmetje doslej sakrosantne duhovnike pretepali na shodih in jih ven metali. Kdo bi bil mislil, da se zgodi kaj takega v tem okraju!

Klerikalci so morali napeti vse moči. Ljubljanski škof je duhovnikom s posebnimi pismi ukazal, da morajo na vsak način in z vsemi sredstvi doseči, da ljudstvo odobri klerikalno obstrukcijo. Lahko pa to ni bilo. Pri splošnih deželnozbornih volitvah leta 1901. so klerikalci v celotnem okraju priredili menda tri shode, ki so se vsi v miru izvršili in zmagali so brez posebnih težav. Vse je tedaj šlo gladko. Letos pa je bilo drugače. Klerikalci so bili prisiljeni prirediti kakih dvajset shodov in na nekaterih so imeli tako nesrečo, da so bili že v najsilnejših skrbih. Vsi domači duhovniki so morali iti na delo. Od hiše do hiše so hodili in s hudodelskim terorizmom plašili ljudi, grozeč jim s hudičem in s peklo ter s smrtno uro, da so nejevoljne ljudi pregovorili. Uganjali so najgrozovitejša nasilstva, zlorabljali verske svetinje, zlorabljali leco in spovednico ter zakramente, da so volilce ugnali v strah. In če se močje niso udali, so naščuvali proti njim žene in otroke, jih sramotili in izpostavljali javnemu zaničevanju ter sploh delali z vsemi tistimi hudobijami, kakršnih se zmožna edinole taka moralno inferijorna bitja, kakor so klerikalci. Vzpričo takemu nasilstvu se ni čuditi, da so zmagali. Čez

500 volilcev je snedlo svojo možko besedo. Slovesno so obljubili, da bodo glasovali za Novaka, a v zadnjem trenutku jim je zmanjkalo moči, da bi kljubovali farovski nasilstvu. Žalostni se opravičujejo, češ, da so zaradi domačega miru in iz strahu pred duhovniki volili klerikalca in pri tem opravičevanju je vsak čas iz njihovih ust slišati besedo »prokleti fara«.

Kolosalni napor klerikalcev pri ti volitvi kaže najbolje, kako so se razmere v tem okraju izpremenile. Klerikalci so se morali toliko truditi, da jim narodno-napredna stranka sploh ni delala ovir in je ves odpor izhajal izmed kmetijskih volilcev samih. Narodno-napredna stranka ni priredila ne enega shoda, da bi bila lahko dvajset govornikov poslala na volišče, in ni za agitacijo žrtvovala nobenega krajočarja. Samo tej okolnosti se imajo klerikalci zahvaliti, da so tako »sijajno« zmagali. Vzemimo samo Trato. Tam je Novak dobil le 9 glasov, Demšar pa 99, in vendar ima Trata narodno-napredni občinski odbor. Kaj res kdo misli, da bi bil dobil Demšar 99 glasov v tej občini, kjer je pri občinskih volitvah narodno-napredna stranka klerikalce na celi črti porazila, če bi se bilo iz stranke kaj resnega proti temu storilo. In tako je bilo tudi v raznih drugih občinah.

Facit volitev je torej ta: Klerikalna stranka je morala stokrat več storiti kot kdaj poprej, da je ohranila mandat, a je vzelo sto stokrat večjemu naporu nazadovala, med tem, ko je kmetijska stranka napredovala. To je vsakako veselo znamenje za prihodnost, ki ga ne utaji vse klerikalno upitje. Demšar je sicer poslanec, a lahko se reče, poslanec duhovnikov, bab in kajzarjev.

Sovzroki kazenskih razsodb po Slovenskem.

III.

Navesti torej hočemo pri omenjenih okrožnih sodiščih število odločnih slučajev, za katere smatramo: število

kazenskih glavnih razprav in kazenskih prizivnih slučajev, civilnih kontradiktornih razsodb, civilnih prizivov in rekurzov; dalje pri vsakem sodišču število pravih sodnikov brez sodnega predsednika, torej svetovalcev in višjih svetovalcev ter pomožnih sodnikov. Ti podatki nam dajo razkaznice:

Okrožno sodišče	Kazenske glavne razprave	Kaz. prizivi okrož. sodišč	Civ. kontradikt. razsodbe	Okr. sodišče civilni		Višji svetovalci in svetovalci	Tajniki	Sodni pristavi	
				prizivi	rekurzi				
Budejcevice	335	283	17	63	201	9	5	1	
Češka Lipa	242	172	95	78	182	9	4	1	
Mlada Boleslava	248	310	36	66	190	8	3	1	
Pisek	247	478	36	101	277	8	4	1	
Skupno število	1072	1243	184	308	850				Češki senati imajo povprek slučajev civil.: 360-6, kaz.: 578-7
	2315			1442					
Celje	744	522	40	166	270	8	5	3	
Ljubno	514	424	49	65	157	8	2	2	
Maribor	609	462	45	73	197	8	6	4	
Novo mesto	382	343	25	105	224	7	3	2	
Skupno število	2249	1751	159	409	848				Naši senati imajo povprek slučajev civil.: 334, kaz.: 1000
	4000			1416					

Pripomni se, da so poslovne razmere pri drugih zbornih sodiščih v Čehih za svetnike še neugodnejše, kakor pri navedenih štirih najmanjših, ter da se je poslovanje pri zbornih sodiščih graškega nadsodišča po l. 1899 še povečalo.

Iz razpredelnice same pa izhaja za naše trditve zopet dvoje dejstev, prvič, da imajo naši civilni senati prilično toliko poslovanja kakor češki, naši kazenski pa skoro dvakrat toliko kakor oni, da morajo torej naši kazenske posle, in med temi so največji glavne razprave, opravljati z dvojno hitrostjo, recimo vsled tega enokopitno, — drugič pa, da ima v Čehih vsak

kazenski senat res štiri prave sodnike, (t. j. od svetovalca višje) nima pa med njimi pomožnih sodnikov (t. j. tajnikov in pristavov) kakor pri nas. Ti dejstvi pa nista odločilni samo za temeljitost razsodb sploh, temuč za razsodo največkrat obsežnih in zapletenih dogodkov pri nasilstvih, radi katerih je velik del slovenskih razsodb še posebe. Važnost dejanskega stana v objektivnem in subjektivnem oziru, posebno pri verbalnih nasilstvih je gotovo večja, kakor pri tepežih in tatvinah ter se sme vzporajati z ono pri goljufiji. V tem oziru je pa značilno, da raste pri naših sodiščih tudi število obtožencev radi goljufije ter da kažejo naše dežele tudi

LISTEK.

Tako je naše življenje....!

Vizija.

Moj duh se je dvignil iz kraljestva sene na lahkih perotih in bliskoma dospel v kraj, kjer sem se rodil in kjer počivajo moje kosti, ki čakajo že dolgo časa trenutka, ko bodo zapele trobente angeljev, kličejo vesoljni svet k vstajenju.

Da bi zvedel, koliko let je že preteklo od moje smrti, je poletel duh v župnišče, da bi pogledal tam v krstno knjigo in se informiral, če še živi kak potomec naše rodovine, kajti nikogar še nisem srečal v kraljestvu blaženih. Dolgo časa je letel moj duh po hodnikih župnikovega stanovanja od vrat do vrat, na katerih so bili sami latinski napisi, katerih pa ni razumel, ker v nebesih ni slišati med onimi, ki sede na desici gospodovi, latinske besede. In to je prav lahko umevno! Duhovnikov, ki razumejo latinščino, je prav malo v nebesih, ravnotako Rimljanov, katerim je bil ta jezik materinščina, ker so bili pogani in niso še vedeli — seveda po lastni krivdi — za resnice svete katoliške vere. Duhovniki pa so se poviševali in so bili zaradi tega ponižani. Po dolgem času se se odprla

vrata in iz neke sobe je stopila debela ženska postava, ki je kričala v klasični slovenščini s hreščočim glasom: „To jim povem, gospod fajmošter, da tistega vedno žejnega kaplana s Šentvidske gore ne bodo več vabili k večerji. Toliko vina popije, da je strado videti, kako počasi že teče iz soda.“ Tedaj je smuknil moj duh skozi odprta vrata in zagledal pri pisalni mizi, pri kateri je sedel še pred kratkim časom Anton Bonaventura, škof blaženega spomina, dokler mu je niso prodali radi dolgov na javni dražbi tam doli za Ljubljano, to v mnogih ozirih imenovanja vredno in poetično reko in je ni kupil Primož, s krasnim rodbinskim imenom, Debeloglavac pl. Ovejerski, vse časti vredni župnik v mojem rojstnem kraju. Moj duh je sedel na to zgodovinsko imenitno mizo na časpis, ki je bil pisan v slovenščini. Zelo se je začudil moj duh, ki je mislil, da se v tem jeziku sploh ne tiskajo več knjige in časopisi. Bral je uvodni članek: bil je to nekrolog „Slovenca“, ki je pred malo dnevi žalostne smrti poginil. Nekrolog je imel prilično tako vsebuje (natančno pa si je ni moj duh zapomnil, ker ga že od nekdanj klerikalni laži-časopisi niso zanimali):

„Žalostnim srcem javljamo, da je

velespoštovani „Slovenec“, ki je izhajal dolgo število let, pred malo dnevi mirno v Gospodu zaspal vsled ostarelosti, kateri se je v zadnjem času pridružil tudi nahod, kašelj in „ta hitra“ jetika. „Slovenec“ je bil glasilo „farsbarske“ zadruga, kajti svet je uvidel, da je razvitek domače industrije odvisen od reklame. Prosi se tihega sožalja! Venci se hvaležno odklanjajo! Posebnih obvestil ali „parteceteljev“ se ne bode izdajalo, saj je njegova smrt znana po vsem svetu.“

Moj duh je bral te žalostne vrstice in ko bi bival še v telesu, bi mu teklo po licih kot orehi debele, grenke fanatične solze sočutja in tihe žalosti.

Ko je otrešel duh te žalostne misli, je potrkal nekdo prav robato na vrata župnikove sobe. „Kar notri“, je rekel s cvilečim glasom župnik Primož Debeloglavac. Odprla so se vrata in vstopil je — kaplan s Šentvidske gore. „Kaj dobrega prinašate v mojo gostoljubno hišo?“ — „Nič dobrega, prijatelj v Gospodu, nič dobrega, same slabe novice! „Slovenec“, moja dušna paša, ne živi več, pa saj ste gotovo že brali to v „Braniku“. „Da, bral sem in žalosten sem; to je velika izguba za nas duhovnike. Sovražniki nam prete sedaj od vseh strani. Naš gospod Izveličar nam je sicer zapovedal, naj ljubimo

svoje sovražnike kakor samega sebe. Jaz pa tega ne morem! Sicer pa veste, gospod kaplan, da se v sv. pismu in drugih takih svetih knjigah ne smejo posamezne besede ali celi stavki in odstavki razlagati čisto doslovno, ker je njihov pomen globok in na prvi pogled drugačen od onega, katerega dobimo, če dlje časa premišljujemo dotično mesto. Seveda velja to le za duhovnike, ker nevedneži — in to so vsi, ki niso duhovniki — sploh ne smejo dobiti v roke svetih knjig. Hočem vam torej razložiti ta Gospodov stavek, kot ga jaz umevam. Sovražnika moramo sovražiti! Če bi ga ne sovražili ali bi on nas ne sovražil, bi si bili prijatelji ali vsaj nasprotniki ne. Seveda je to težko razumeti za vas, ki ste še mladi gospod kaplan, čeprav ste se šolali kot jaz, cela štiri leta v lemenatu, ki je, kot že vsak otrok ve, najučenejša šola. Kaj je vseučilišče proti lemenatu! Nič! Taka razlika kakor med muho in slonom ali med poganskimi pisatelji in sv. Avguštinom. Sovražnika ne smemo torej ljubiti, ampak sovražiti!“

„Res, slabi časi so sedaj,“ je odvrnil kaplan s Šentvidske gore. „To vsak dan bolj uvidevam! Ko sem hotel ustanoviti v vasi, ki mi je izročena od škofa, da jo vodim po pravih potih do izveličanja, katoliško izobraževalno

društvo, so rekli moji nasprotniki! „Kaj bo ta duševni pritlikovec druge izobraževal, ko mu manjka samemu na vseh koncih in krajih izobrazbe“. In če priredi Marijina družba kako glediško predstavo, slišim od svojih neprijateljev: „Kako je mogoče človeku, ki še ni videl večjega gledališča, kako izgleda notri, voditi predstave, bodisi že tako majhne in lahke!“ Jaz pa se razumem na tako stvar, ker smo priredili vsako leto v zavodu, kjer smo se še pripravljali kot srednješolski dijaki za točvavni pastirski poklic, kako lepo igro. Takih še v gledišču niso nikdar igrali, kakor smo videli vsak dan na lepkih. V gledišču nismo smeli hoditi in tudi nismo hoteli, ker se je v njem zbirala liberalna gospoda, čeprav je gledišče hiša umetnosti, namenjena za vse sloje, za vsakogar.

Tudi z mlekarjo, katero sem ustanovil, nisem imel sreče. Surovega masla nismo mogli spečati, ker ni bilo rednih odjemalcev. Sir se je pa pokvaril, tako da je bil okoli kleti, kjer je bil shranjen, tak duh, da so se plašili konji, ako so šli mimo. Konzumno društvo je pa takoj pri rojstvu poginilo. Tako so šle vse moje nade v prezgodnji grob; ves svet je moj sovražnik in jaz sovražim vse: moj prijatelj je le vino, v njem iščem tolažbe.

tu relativno skoro največje število obtožencev, na srečo pa tudi dosti oproščencev. Vzrok le-tej okolnosti niso večja izprijenost narodova, nego največ lakonični zapisniki civilnih sporov — o tem pojavu bi bilo še govoriti — kar je pa tu brez pomena, temuž pomenljivo je, da velja take slučaje tudi presojati z večjo porabo časa, nego druge z enostavnimi dogodki. V te svrhe pa imajo naša okrožna sodišča prvič sploh premalo sodnikov, drugi pa še posebe primerno premalo pravih t. j. ne pomolnih. V obeh ožirih se pa treba le sklicevati na gorenjo razkaznico. Glede slednjega ozira nečemo omenjati ničesar drugega, kakor že konstatirane rezkosti, zahtevane pri višjih oblastih, katera zahteva nehoti vpliva na zavedanje in — naziranje nesamostalnega sodnika drugače, kakor na ono čisto samostalnega. Dočim pa se v Čelih število samostalnih sodnikov povečava leto za letom, se pri nas nikdo ne zana za to vprašanje. To vprašanje ima se — tako kakor ono o potrebnih pomnožitvi okrajnih sodišč na Slovenskem, katero zahtevajo isti statistični podatki — le za nekako posebno uradniško sitnost in ne samo za eminentno važno zahtevo k narodni spadaljočega stanu in še več, kar smo pokazali, etičnih in gospodarskih interesov vsega naroda.

Po kratkih naših izvajanjih, ki jih ne želimo raztezati obširneje, je opravičen sklep, da bi se marsikdo za sicer nepremišljene, vendar morda ob sebi neškodljive izreke ne pokoril z ječo, ako bi bila naša kazenska sodišča sestavljena tako, kakor so drugodi. Prešla je doba, naše gospodarske razmere so predrage, da bi se naše krepke delavce zapiralo zaradi gole neotesanosti, katero naj bi jim izgledila le dobra šolska vzgoja. Take kazni so demoralizacija naroda, priprava za resnični fatalizem o pravnem prepričanju in s tem za resnično izprijenost.

Država ne sme hraniti z nekimi sto forinti, kjer se ravna ali za prostost ali pa izgubo državljanov na telesni in dušni prostosti in čeprav bi se ravnavalo za en sam tak slučaj, da, ako velja le možnost takega slučaja.

Po našem prepričanju se dajo pri naših sodiščih odpraviti vsi omenjeni nedostatk, posebno pa zadnji, tikajoč se nameščanja sodnikov. Iz primerjanja v razpredelnici si vsak lahko izračuna, kako bi morala biti sestavljena naša zborna sodišča v primeri s češkimi. Češkemu sodniku je rešiti povprek 110 poslovnih števil, našemu pa 174. To je odločilno za hitrost in temeljitost v poslovanju. Taki nedostatk naj se odpravijo in prepričani smo, da potem Slovenci ne bodo dajali najvišjega odstotka obsojencev, tudi v razpiti kranjski deželi ne.

Vojna na Daljnem Vztoku.

V smrt za domovino.

Žalostna usoda ruskih ladij »Varjaga« in »Korejca« je gotovo še vsakemu v živem spominu. Niso

To je moja usoda! In sedaj ginem v svoji gorski vasi v večnem prepiru s svojo kuharico, ki pa je sicer zelo dobra ženska. Le zadnjo besedo mora povsod imeti.

Moj duh ni mogel več poslušati tega pogovora in je pričel iskati izhoda iz sobe, toda zaman!

Slednjič je prišla župnikova kuharica in odprla so se vrata. Tedaj sem obžaloval, da ne živi več Ovid, da bi uvrstil v knjigo svojih »Metamorfoz« tudi »Metamorfozo kuharičnega obraza«, kajti pred vrati je imela še tak kisel, jezen obraz, kakor kaplan s Šentvidske gore, ko je pripovedoval župniku in nevede tudi meni — nevidnemu duhu, o svojih ponesrečenih podjetjih. Ko pa je stopila v sobo, je sijala sama prijaznost in ponižnost z njenih lic. »Takega hinavstva še nisem videl v Izraelu«, je rekel z malo izpremenjenimi svetopisemskimi besedami moj duh sam pri sebi in odhitel kakor besen iz sobe, pustivši župnika in ubogega kaplana v svojih pogovorih in švignil kot strela nazaj v nebeško kraljevstvo. Onadva pa sta bila in bila in čimbolj je ginilo vino iz kozarec, tembolj so ginili tudi spomini.

bile pa dosedaj znane podrobnosti in osebnost ne junaštva, s kojim so se odlikovali Rusi napram japonski premoči v boju pred Čemulpom.

V italijanskem listu »Matino«, ki izhaja v Neaplju, popisuje odvidec, ki je bil v kritičnem času na italijanski ladiji »Elba« živo in vneto ves dogodek, ki bo v zgodovini zapisan z zlatimi črkami. Dotičnik slavi Ruse kot junake in naglašja, da so se borili kakor titani. »Matino« piše: Ko sta ob zori 9. februarja 1904 zapazili ruski bojni ladiji »Varjag« in »Korejec« sovršni namen japonskega brodovja, sta sklenili odpeliti iz luke. Ob poludvanjstih sta dvignili sidre. »Varjag« je plul kot prvi. Vsi smo bili prepričani, da se velik kan pripravlja na samomor.

Mostovi nevtralnih ladij so bili mahoma napolnjeni.

Urnebesni »hura! hura!« klici so zadoneli in veličastna ruska himna je odmevala po morskimi obali. Zrak je bil čist, morje mirno.

Namah je zavlada grobna tišina, vse je trepetalo in nestrpljivo čakalo bodočih dogodkov.

Ladiji ste se oddaljili. Le semtertja so se še čuli zvoki ruske himne. Nakrat smo opazili na japonski admiralski oklopnici signale. To je bilo povelje, da se naj ruski ladiji udaste!

Za odgovor so se dvignile zastave na drogih in jamborih »Varjaga« in malega »Korejca«. Ponošno in veselo so plavali v zraku veliki ruski prapori. Ruski znaki so plapolali v vetru in se svetili v solncu ponošno, samozavestno. To je pomnilo boj!

Kake štiri kilometre od pristaniškega nasipa se je pričel boj. Sedem japonskih oklopnice se je zagnalo za »Varjagom« in »Korejcem«.

Streli so padali kakor toča in uničili stranice, mostove in stolpe »Varjagove«. Krasna ladija je nakrat zginila v gosti megli črnega dima, — a v kratkem se je zopet pokazala črna, a žareča na vseh krajih. Besno se je branila vseh sovražnih napadov. Treskanje topov je odmevalo po hribih, dolinah, med gorami, v vseh zalivih in po celi okolici. Okoli »Varjaga« je morje kar vrelo. Rusi so uvideli, da jim ni rešitve. »Varjag« je krenil proti luki. Zastava je še vedno ponošno plapolala na jamboru. Sedaj se je »Varjag« približal »Elbi«. Na krovu ni bilo videti živega bitja. Na mostovih kupi mrtvecev med bombami in granatami. Tuintam je še tlela kaka granata in kri je tekla v potokih, mešajoč se s prahom. Dimniki so bili raztrgani. Plošče oklopa in stolpov so spuščale grgrajočo vodo v ladje, da se je polagoma nagnila na levo stran in se jela potapljati. Repotanje strojev je ponehalo, čulo se je samo stokanje, obupni klici ranjencev.

Nevtralne ladije so takoj spustile v morje rešilne čolne, ki so brž

odpluli »Varjaga« in »Korejca« na pomoč. Slednji je bil skoro nepoškodovan, zakaj Japonci so streljali večinoma le na križarko.

Rešilne akcije Japonci niso ovirali. Prvi, ki je skočil na krov »Varjaga«, je bil zdravnik »Eibee«. Na krovu ni bilo ne enega, ki bi ne bil ranjen.

Ohramba je bila junaška, titanska! Strašen pogled! Povsodi samo mrtveci in ranjenci! Povsodi smrt!

Nabrali smo 100 ranjencev, kojih desetina je že umirala in jih spustili v svoj rešilni čoln. Nekoji so vzeli sabo za spomin koščke potapljačeve se ladje in se iht poslavljal od nje.

Na mestu, kjer se je zvršila — žaloigra, se je potopil tudi »Varjag«. V istem hipu se je prikazalo na obzorju drugo japonsko brodovje, spremljano od množice transportnih ladij, in izkrcalo na korejska tla prve oddelke invazijske vojske. Vse rešilno delo je vodil poveljnik »Korejca«.

Ko je bilo končano, je odplul s svojo ladjo v majhen samotni zaliv. Nakrat se je nekaj zasvetilo na ladiji, čul se je grozovit pok in »Korejec« je prenehal biti! Le posamezni koščki ladje so še plavali po morskem gladini. »Korejec« se je sam končal, da ni prišel sovražniku v roke! To je bil junaški čin, dostojen, da bi se opeval v epopeji!

Japonci ob reki Jalu.

Iz Seula se poroča, da je dospelo v Hajđu 50 milj severno od Čemulpa 40 japonskih transportnih ladij, ki imajo na krovu oddelke druge armade, ki se ima izkrcati v Jongamfu. Takisto se javlja, da so se japonske transportne ladje nemoteno usidrale ob izlivu reke Jalu in izkrcale vojaštvo na korejsko obrežje te reke. Zatrjuje se, da imajo ob izlivu Jalu Japonci mnogo topničark, ki ščitijo izkrcavanje pred mogočimi ruskimi napadi. V koliko je to resnično, se ne dá dognati. Vsekakor so vse te vesti o izkrcavanju Japoncev ob izlivu reke Jalu zelo dvomljive, ker se istočasno poroča iz Šanghaja, da polagajo Rusi ob morskimi obali pri Takušanu in ob izlivu reke Jalu mine, ki bi naj nemogoče vso izkrcavanje na tem mestu. Katera vest je potem resnična? Ako je zadoja istinita, ne more biti resnična prva!

Nove ruske vojne ladje.

Londonski listi zatrjujejo, da je ruska vlada naročila takojšnjo zgradbo 12 podmorskih vojnih ladij najnovejšega sistema. Šest takih ladij gradi Electric Boat Company v Ameriki, šest pa domače ruske ladjedelnice. Vse te ladje bodo že v najkrajšem času zgotovljene. Angleški strokovnjaki so mnenja, da se bo položaj na Daljnem Vztoku takoj spremenil, čim dospo tjakaj te ladje. Kakor se čuje, odpluje baltska eskadra meseca julija na bojišče in

vzame sabo več takih podmorskih čolnov.

O vojnih stroških

»Novoe Vremja« razpravlja o vojnih stroških in pravi: Vojna bo za Japonsko absolutno veliko cenejša, kakor za Rusijo. Popolnoma drugačno finančno sliko pa dobimo, ako vzamemo za podlago relativne številke. V šestih mesecih vojne bo Japonska porabila več, kakor znajajo vsi njeni dohodki, Rusija pa samo šesti del svojih letnih dohodkov. Ako bi torej vsaka vojujoča se sila pobirala od prebivalstva dvakratne davke, bi ta denar Japonska porabila v petih mesecih, Rusija pa šele v treh letih. Še frapantnejše številke pa dobimo, ako primerjamo vojne izdatke s kreditno sposobnostjo obeh strank. Ako bi Japonci svoj državni dolg podvojili, bi jim zadostoval ta denar za štirinajst mesecev. Rusija pa bi se lahko vojevala, ako bi enako operacijo izvršila, za ta denar osem in pol leta.

Dogodki v severni Koreji.

Kakor »Daily Telegraph« iz Seula poroča, se nahaja še okoli 2000 kozakov v severni Koreji na levem bregu reke Jalu. List meni, da so ti kozaki izgubljeni in da ne bodo mogli uteči, da bi jih Japonci ne ujeli. Rusi baje grade z ozirom na to okolnost z veliko hitrostjo pri Čosanu preko reke Jalu most, da bi na levem bregu se še nahajajočim vojaškim oddelkom omogočili, da se umaknejo preko reke, predno jih zajmo Japonci. — Berolinski »Lokalanzeiger« je dobil iz Jokahame brzojavno sporočilo, da se tamkaj širijo vesti o večji bitki med Rusi in Japonci v Severni Koreji. Podrobnosti se še ne vedo!

Morska bitka?

O gibanju ruske in japonske eskadre ni nobenih zanesljivih vesti. Semtertja se pojavijo na obzorju posamezne ladje ali večji oddelki obeh mornaric. Na Kitajskem se zatrjuje, da sta sovražni eskadri na širokem morju trčili druga ob drugo in da se je vnel ljut boj. Kako se je ta boj končal, se ne vé. Da je ta vest verjetna, se ne oporeka, ker obe mornarici križate v istem vodovju. Dotično poročilo je tem verjetnejše, ker se tudi »Lokalanzeiger« v Berolinu iz Jokahame brzojavlja, da je rusko brodovje zapustilo Port Artur in da križari v Rumenem morju. Takisto se zatrjuje, da sta se sovražni mornarici na širokem morju sprijeli in da je prišlo do bitke, o katere izidu pa še nikdo ne vé.

Poskus prekoračiti Jalu odbit.

Iz Petrograda se poroča, da so Japonci poskusili na čolnih priti na

desno obrežje reke Jalu in prodreti v južno Mandžursko. Svoj poskus so izvršili pri otoku Matucie nasproti Vidžu. Japonski pionirji so iz čolnov že napravili most do tega otoka in prvi japonski vojaški oddelki so že stopili tamkaj na suho, kar so jih napadli Rusi in jih prisilili, da so se umaknili. Rusi so ugrabili tri čolne z moštvo vred, dočim so se ostali Japonci rešili na levi breg reke.

Državni zbor in delegacije

Dunaj, 8. aprila. Dan za zopetno sklicanje državnega zbora še ni definitivno določen, vendar je skoro gotovo, da bo prva seja 18. t. m. Prva točka dnevnega reda v prvi seji bo prvo branje proračuna za leto 1904. — Delegacije se baje zbereta v začetku meseca maja. Zaradi tega se bodo morale vršiti volitve v delegacije v opeh parlamentnih kmalu po otvoritvi parlamentarnega zasedanja.

Dogodki na Balkanu.

Carigrad, 8. aprila. Bolgarsko-turški dogovor se je zavrgel, ker je dogovor obravnaval obe državi kot enakoveljavni, ter ni bila zadostno označena odvisnost Bolgarije od Turčije. Včerajšnji ministrski svet je razpravljal o novem načrtu.

Sofija, 8. aprila. V dobro poučenih krogih so prepričani, da se bolgarsko-turški dogovor sploh nikdar ne sklene, in bolgarsko ministristvo bi bilo že davno pretrgalo tozadevna pogajanja, ako bi se knez Ferdinand osebnostoliki ne zavzemal za nadaljevanje pogajanj. Tudi bolgarski agent v Carigradu, Načević, zastavlja vse svoje sile, da se tak dogovor sklene, češ, da je to potrebno že zaradi tega, ker je reformna akcija velesil nezadostna.

Solun, 7. aprila. Večina bolgarskih trgovcev v Monastiru, Strumici, Gergelju in Kumanovi so naglo likvidirali in zaprli svoje trgovine. Turškim oblastim se je zdelo to čudno ter so začele iskati vzrok. In dognalo se je, da so vsi ti trgovci bili člani vstaških čet ter so se takoj pridružili četam, kakor hitro so se take prikazale v bližini vasi. To je znamenje, da se vstaja znova začne. Blizu Gergelja se je že borila 200 mož broječa vstaška četa z dvema bataljonoma turških vojakov. Vstaši so baje izgubili 40 mož, Turki pa štiri (?) vojake in 1 častnika. Okoli Kumanovega se potika več vstaških čet, broječih 20—35 mož.

Monastir, 7. aprila. Albanski gibanje se čim dalje širi. Pokrajine okoli Lume in Ljume so v očitnem punktu. Iz Skoplja so odšli skoraj vsi Albanci, da se združijo z vstaši pri Prirendu. Šakir paša ima sicer zbranih 5000 mož, toda ne sme se ganiti, ker želi sultan, da se Albanci

Dalje v prilogi.

Izza temnih dni.

(Sličice iz življenja raznih papežev)
(Dalje.)

Papež se vsled odpora rimskega ljudstva niti v Lateranu ni mogel nastaniti. Samo Leoninsko mesto je bilo v njegovi oblasti. Papežev nastop je podžgal tudi ljudstvu sovražne duhovnike, da so začeli nasilno postopati. Posledica tega je bila, da je bil neki malovredni kardinal na javnem trgu zaboden. Papež Hadrijan je bil tega umora silno vesel, saj mu je dal priložnost, da je mogel proti Rimljanom porabiti najhujše sredstvo. Česar se niti tisti papeži niso upali storiti, katere so Rimljani pretepali, to je zaradi uboja navadnega kardinala storil Hadrijan. Prekel je Rim, da bi tako praznovrstvu udano ljudstvo prisilil, iztirati oboževanega Arnolda. Prekletje je bilo v tistih časih grozna stvar. Tedaj so bili tudi tisti ljudje, ki so se vojskovali na življenje in na smrt proti posvetnemu gospodstvu cerkve, vseskozi strogo verni. In zato je bil interdikti grozovito sredstvo. Čim je bilo izrečeno prekletje, se je v dotičnem kraju nehale vse bogoslužje. Noben zvon se ni oglasil,

nobena maša se ni darovala, zakramentov ni mogel nihče prejeti — izvzemši krst in zadnje obhajilo, a tudi to v strašni formi — nihče ni bil več pokopan v blagoslovljeni zemlji. Prekletje je bilo najgroznejše in vseskozi nemoralno nasilstvo, a v tistih časih se je s prekletjem dalo vse doseči. Do 12. stoletja je cerkev le v jako malo slučajih segala po tem sredstvu; pozneje pa se je navadila rabiti to orožje. A čim več je izrekla interdiktov, tem manj so isti izdali. S tem, da je poleg »grešnikov« zadela tudi nedolžne, je sama sebi največ škodovala. Sicer pa se vsako orožje, ki se dostikrat rabi, sčasoma skrha. Dandanes se cerkev sploh več ne upa, praktično izvršiti interdikt; ko bi dandanes ne delila zakramentov, ko bi nehale maše, bi ljudje kar hitro in trumoma prestopili k drugi veri.

Ko je Hadrijan IV. prekel Rim, so Rimljani nekaj časa s ponosnim preziranjem prenašali njegovo prekletje. Ali nižji sloji so bili popolnoma vdani praznovrstvu in ženske tudi. Ko o Veliki noči ni bilo maše, so se ti sloji začeli puntati proti senatu in ga prišli, da se je ponižal pred papežem. Papež je izjavil, da je pripravljen preklicati

interdikt, če senat iztira Arnolda iz Rima. In zdaj se je Arnoldu zgodilo kakor vsem prorokom; tisto ljudstvo, ki ga je toliko časa oboževalo, ga je sramotno zapustilo. Arnold je moral bežati iz Rima, kjer se je devet let boril za državljansko svobodo Rimljanov in proti posvetnemu gospodstvu cerkve, in v slavnostni procesiji je šel papež prvič v Lateran.

Medtem se je cesar Friderik I. odpravil na pot v Rim. Papež ni vedel, prihaja li cesar kot prijatelj ali kot sovražnik. Da bi se o tem prepričal, je zahteval, naj mu cesar izroči Arnolda. In cesar je res zavzel grad, kjer se je skrival Arnold in je Arnolda izročil papeževemu legatu.

Rimljani se s cesarjem niso mogli porazumeti. Vsled tega je cesar skrivaj zasedel en del Rima in se dal v cerkvi sv. Petra kronati. Toda Rimljani ga niso hoteli pripoznati in z orožjem v roki so se vrgli na njegovo armado, hoteč osvoboditi Arnolda. Rimljani so se hrabro borili, a cesarska vojska je bila številnejša. Nad 1000 Rimljanov je bilo ubitih, mnogo jih je utonilo, mnogo jih je bilo ranjenih. In po tej zmagi sta se cesar in papež lotila neustraše-

nega oznanjevalca demokratičnih načel Arnolda brescijanskega. Arnold je bil obsojen na smrt. Privezali so ga na kol in ga zadavili, njegovo truplo pa sežgali.

Plameni, v katerih je zgorel hrabri Arnold, so se videli takorekoč po vsi Evropi in vzbudili so iz spanja meščane lombardskih mest. Ti so maščevali Arnolda, kajti bili so prepojeni njegovih idej, in cesar Friderik se je še britko kesal, da je bornega »krivoverca« vrgel na grmado. Arnold brescijanskega je bil eden prvih mučnikov, ki so končali na gromadi, ker so kristijanskim narodom oznanjali načela demokracije in politične svobode. Cilje, na katerih uredničenje je delal Arnold, je italijanski narod dosegel šele 700 let po njegovi smrti. Narod italijanski ni Arnolda nikdar pozabil. To kaže dejstvo, da so 18. februarja l. 1862 v Loreto nabili v cerkvi lepake z napisom »Viva il papa non Re! Viva Arnoldo da Brescia! Viva il clero liberale.« Gregor VII. je pozabljen in njegovo delo iz večine uničeno; duh Arnolda brescijanskega pa živi še danes.

Usmrčenje Arnolda, ki je bil Rimljanom prorok, državnik in zakonodajalec je obudilo v Rimu silno sovraštvo

zlepa pridobe. Zato je sultan naročil Šakir paši, naj se pogaja z alban-skimi begi ter jim obljubi, da sultan pomilosti vse prognane Albance, ako oddajo orožje. Toda begi se čutijo gospodarje v deželi ter so sultanovo ponudbo odklonili in zahtevali ob-sežnejših koncesij.

Iz Srbije.

Belgrad, 8. aprila. Kralj Peter je zaključil skupščinsko zasedanje s prestolnim govorom, v katerem je pov-darjal, da je skupščina izpolnila svojo nalogo ter napravila v proračunu rav-notežje. Med uspehi se našteva posebno razširjanje avtonomnega carinskega ta-rifa in sklenitev trgovinske pogodbe s Turčijo. Kralj se je skupščini zahvalil ter naznanil, da se zopet skliče v šes-tih mesecih. — Ministrski predsednik Pasić je v zadnji seji izjavil, da je srbska zunanja politika za ohranitev miru, da pa je vse preskrbljeno, da vsakojaki dogodki Srbije ne presenetijo.

Vatikan in Kvirinal.

Rim, 8. aprila. Dokaz, da se od-nošaji med papeževim in kraljevim dvorom ublažujejo, je tudi to, da je poslal papež raznim dvornim damam kraljice Jelene in kraljice-vdove na nji-hovo prošnjo vstopnice k pontifikalni maši, ki jo bo imel papež v cerkvi sv. Petra v proslavo 1000letnice sv. Gre-gorja. Damam se odkažejo v cerkvi posebni prostori. Ali pa je to le izraz papeževe galantnosti napram damam?

Afera Nasi.

Rim, 8. aprila. Preiskava proti sleparijam bivšega naučnega ministra Nasija spravlja vedno več zanimivosti na dan. Tako se je našlo, da so iz fonda za podporo učiteljskih vdov in sirot dobivale redne mesečne dohodke: ena likarica perila, ena služkinja, ena koncertna pevka in ena — babica. Zopet druga oseba je dobivala mesečno podporo s klasično opazko „è morta“ (mrta je)! Kako toplo se je minister bragal za svoj volilni okraj Trapani, dekazujejo bogate pošiljave dragocenih zbirk in slik v to mestece. Nadalje je ustanovil v Trapaniju višjo tehnično šolo z 38 profesorji za 112 učencev in mornarsko šolo s 24 profesorji za — 29 učencev. Seveda so Trapaneci z navdušenjem vedno volili Nasija v par-lament.

Francosko-angleški dogovor.

Pariz, 8. aprila. Glede kolonij-ske trgovinske politike med Angle-ško in Francosko se je ugovor pod-pisal. Za Egipt in Maroko se usta-navlja svobodna trgovina za 30 let.

„Atentat“ na španskega kralja.

Pariz, 8. aprila. Iz Barcelone se poroča, da je policija takoj storila vse odredbe, da bi se o „atentatu“ ne zve-delo. Policaji so zasedli brzojavne in telefonične urade ter razganjali ljudi po ulicah, ako so se v gruclah razgovarjali.

proti papežu in proti cesarju. Rimljani so se takrat izkazali kot pravi možje. Neustrašeno so kljubovali papežu in končno je morala velika cesarska ar-mada odriniti iz Rima. Papež in vsi kardinali so morali iti kot begunci s ce-sarjem. Pa dolgo niso živili cesarjeve podpore. Cesar je pustil papeža na cedilu in odšel s svojo požigajočo in ropajočo armado na Nemško.

Papež je iskal prijateljev med Normani. Združil se je z njimi in končno se mu je posrečilo, skleniti tudi mir s Rimljani in sicer pod tistimi pogoji, ki jih je predložil. Pod temi pogoji je smel priti v Rim in se naseliti v Lateranu. Iz mirovne pogodbe med papežem in Rimljani ter Sicilijani in iz drugih vzro-kov, se je razvil velik konflikt med papežem in med cesarjem. Naduti Ha-drijan IV. je stal popolnoma na sta-lišču Gregorja VII., na stališču abso-lutne cerkve, cesar pa je zastopal prin-cip absolutne monarhije. Cesar je pa-peževe legatske sramotno spodil s svo-jega dvora in apeliral na državo, češ, da je predrznost, če se papež postavlja nad cesarja in da on, cesar Friderik I., raje umre, nego da bi se ponižal pred papežem. Knezi in škofje na Nemškem so cesarju pritrjevali in mu pomagali, da pojde z močno armado v Italijo.

(Dalje prih.)

Mehikanski predsednik je kralju Al-tonzu čestital, da je srečno utekel atentatu, toda kralj je v svojem odgo-voru odločno zanikal atentat. Ko se je zvečer pred odpotovanjem vračal kralj iz gledališča, so mu republikanci in socialisti žvižgali, na kar so monarhisti odgovarjali z ovacijami za kralja in monarhijo.

Reforma angleške armade.

London, 8. aprila. Minister Balfour je izdelal natančne načrte o reformah v angleški armadi. Vojni proračun se zniža na 24 milijonov f. štrl. Dežela dobi armado z 78.000 dolgo službujočih vojakov in 17.000 vojakov, ki bodo služili le kratko dobo. Na ta način bo imela stalna armada 162.500 mož.

Dopisi.

Iz Sore pri Medvodah.

Kdo pa so tisti ljudje, ki pri nas tako zgodo delajo? Evo njih podobe: 1. So-sedni naš župnik so g. Janez Brenc. Pravijo, da je že pozabil tistih častnih izjav, ki jih je pošiljal lansko leto po časopisih. Izganjaj naturo z burklami, zopet se ti povrne! Za svoj poglavitni poklic smatra ta gospod še vedno pošte in puče. Poleg tega — za po-stranski zaslužek — pa je tudi župnik, katehet, vodi izobraževalno, delavsko in Marijino društvo ter hranilnico. Od-borništvo hranilničnemu bi pa sveto-vali, naj vendar svojemu dobremu faj-mostru za božjo voljo posodijo tistih 60 kron, ki jih dolgujejo neki revni žene in v Ljubljani. Pa ne samo, da naš g. fajmošter v Ljubljani oberpo-tovko špilajo, kakor bi rekel Zane, tudi za to skrbje, da tovarniškim de-lavcem ne manjka šnopsa, ker tako jim je veliko lažje ruvati proti urad-ništvu, seveda samo zato, da postanejo gospod popularni. Ali zapomnite si, g. fajmošter, da vas niti smotke, niti šnops ne napravijo priljubljene pri razsodnem delavstvu, ne, ampak s tem se naravnost smešite. 2. Oča Smove, lepše rečeno, g. župan Franca Svolsak, imajo pa včasih res malo smole. Pred leti je namreč neka žena pri njem za-sluzila dva peharja krompirja. Zakaj? No, ne vprašajte, zakaj! Kje in kako pa so se naš oče župan ženili v dobi, ko so bili že precej blizu s svojo se-danjo ženo, povemo vdrugo. Kaj ne, oče Smove, kako je dandanes svet ferdoban, pa smola je pa le smola! 3. Matjaževa metla se še vedno skrbno hrani, ker pričakujemo, da bodo oča Matjaž gotovo porušili naš muzej, da jo vzame med svoje znamenitosti. Bo-dite namreč prepričani, oča Matjaž, da se kaj takega še ni pripetilo, da bi kaka ženska takega moža, kakor ste ravno vi, tako pošteno naklestila z na-močeno metlo. Poglejte, previdnost ven-dar nikjer ne škoduje, tako namreč si je mislil oča Smove, za katerega ste vi šli v ogenj po kostanj. Sicer so pa sorske žene namočile že mnogo metla, katere bodo v enakih potrebah ne-ustrašeno rabile. 4. Z očetom Zajcem imamo tudi besedo, ker dobro vemo, da bi se jim zamalo zdelo, ako bi jih ne omenili v častiti družbi. Gliha vkup štrija. Zajc bo sicer pet dni jedel ričet, mesto da bi se pasel po bujnih naših deteljiskih in z objedanjem sadnih drev-ces delal škodo. Mož sam na sebi še ni napačen, in s takimi zajci, ako bi ne bili pohujšani, bi se še lahko izha-jalo. Ali nam se zdi, da se ga smola drži, ker so mu voditelj oča Smove. 5. Trgovec Sajovic se je pritoževal, da ima preveč dela. Naši ljudje so to vpodovali in mu delo olajšali in pra-vijo, da sploh ne bodo pri njem kupo-vali. Zato pa je začel g. Sajovic kup-čevati z žabami in čuje se, da bo na svojo trgovino napravil napis: pri Zabi. 6. S temi ljudmi pa imajo naš gospod knezoškof zaupno zvezo. Časti-tamo! Pomni pa naj dobro vsak, da se mora ob zmožnosti go-renjskih mož razbiti vsi poiz-kusi zapeljancev, hudobnežev in zblaznelih.

Iz Trbovelj. Ker v zadnjem dopisu od tukaj prizadeti klerikalci kar besnijo — pes cvili, ako mu stopiš na rep — in kličejo celo: „Na svidenje!“, jim danes takoj, ko smo izvedeli za njihove želje, ustrežamo. Tista duhovita primera: volek-teliček jasno kaže, ka-tera govedina je pisala odgovor. Ako bi pa še dvojili, razodeva jo nam koj naslednji stavek, v katerem prištev-a ta znana ničla sama sebe med „naj uglednejše“ in „najpoštenejše trboveljske može“!! Nadalje ne ve meni drugega očitati, nego to, da nimam kaj v farovski posojilnici nalo-žiti in si na kaj izposoditi. To je res-nica. Sebe in svojo rodbino pa pošteno preživljam — brez posojilnice! Ali morete Vi kaj takega trditi o sebi?? Vi, ki beračite pri posojilnici za svojo nesposobnost mesečnih 40 K „fix“?? Vi, veliki kapitalist in Auf-Tone z nožem?? A? Na željo in izzivanje kaj več n. pr. upravni stroški molzne kra-

vice, katero krojač jaha, Peter za roge drži, dva sorodnika klerikalca zizata, ubogi delavec pa za rep vleče. Kaj? Ako pa še ne bo dosti, tedaj pride Minka, toda še le 3 dni pred sv. birmo, da jo dobi škof tukaj v roke — na to se zanesite. Zdaj pa le naprej!

Iz Lozice nad Vipavo. V „Slovenec“ z dne 18. marca t. l. se je neko človeče nekoliko raztogotilo nad loziškimi liberalci, kateri so mu seveda, kakor vsem klerikalcem, trn v peti. Dopisnik prišel je v farovžu v veliko milost, in zato misli, da ima že „ko-mando“ čez celo župnijo. Pa se revščje jako moti, ker od take zabite butice se vendar še ne damo za nos voditi. Pred nekaj meseci se je ustanovilo pri nas, pomislite, „Slovensko katoliško izobraževalno društvo“, za katero je bila seveda najbolj vneto omenjena oseba, pa le zato, da bo imel društvo v svojem prostoru, ter da mu bude isti nekaj donasla. Torej iz gole sebičnosti. Pričelo se je vabiti mladeniče na vse mogoče načine, naj bi se vpisali v to prekoristno društvo. Obljubovalo se jim je, kako lepo bodo znali peti potem in čuje — tudi na tamburice igrati. Vpisalo se je res nekaj mladičev, ka-terih je pa kmalu polovica odstopila, ker so spoznali, da se bili le hinavsko okanjeni, ter da se jim je hotelo le izsesati težko zasluženi denar za kle-rikalno mavho. Spoznali so tudi, da bi se naučili v tem brlogu kvečjemu pretepati se, kajti to je glavni namen voditeljev društva. Nedavno bili so v neki gostilni zbrani sami napredni možje in fantje, med temi bil sem tudi jaz, ter se prijateljsko zabavali pri kozarcu vina. To pa se je seveda zdelo klerikalnim fantičem, med katerimi je bil tudi dopisnik „Slovenca“, proti iz-obrazbi, ako bi tako mirno sedeli in se nič ne pretepati. Čutili so se torej dolžni priti v to gostilno, dasiravno ne že več let pred in začeli so surovo iz-zivati naše naprednjake, ter se z od-prtimi noži bahati, kaj da znajo. Za-hvaliti se imajo le hladnokrvnosti in treznosti naprednih mož, da so odnesli zdrave glave, samo podvzati so se morali. Naši so izprevideli, da s ta-kimi pretepači ni vredno ugleda blatiiti, na katerega seveda voditelji izobrazbe prav nič ne gledajo. V istem „Slov.“ omenja dopisnik tudi neko cerkveno petje, nad katerim da se liberalci po zadnjih občinskih volitvah hudo ma-ščujejo. Seveda petje je bilo jako po-trebno omeniti, da bi široki svet vsaj zvedel, da imamo tudi pri nas zares krasen cerkveni pevski zbor, in pri tem se je tudi ob mojo osebo nekoliko dregnul. Stvar je namreč ta. Dopisnik izvalil je nekaj mladih deklic v svoj tabor z obljubo, kako lepo jih bo na-učil peti, pa se takrat ni spomnil, da nima o tem najmanjšega pojma; ker se nikjer ni nič učil. In res, v par tednih smo že imeli priliko naslajati si naša petja željna ušesa s prekrasnim cviljenjem v naši cerkvi. No skrbeli so res za zabavo, kajti smejalo se je vse vprek, posebno pa sosedni Šentvidci in Podražani. Kaj takega dopisnik ime-nuje potem petje in to se nadaljuje nedeljo za nedeljo in praznik za praz-nikom. Gorje nam! V to društvo iz-valil je tudi dve moji sestri, kate-rim pa jaz že dolgo časa zabra-njujem in sedaj pa popolnoma zabranim, zato se dopisnik tako jezi. Moja dol-žnost je, jih kot brat varovati. Namesto da bi si kruh služile, pa tukaj doma po nepotrebnem čas tratijo in vsak večer morajo same sebi prepuščene proti pol ure oddaljenemu domu po samotni stezi hoditi. Sedaj se bo-de vsaj prenehalo to neprijetno cviljenje, kar bo gotovo vsem domačinom in tu-jcem jako všeč. Prepričan sem, da bodo cenjeni bralci radovedni postali, kako se neki imenuje ta umetnik. No tega veselja vam za danes ne privoščim, ker bi bil „Slovenski Narod“ preveč ponižan, ako bi natisnil njegovo ime. Le opisati vam ga hočem nekoliko: Človek je kakor se gre, nekoliko pri-huljene postave. Bil je tudi pri vojakih, kjer so ga za silo naučili brati in pi-sati. (Taki so namreč voditelji.) Posebno veselje ima na lahek način toda po-šteno si kruh služiti. Dobil je poštni nabiralnik in je tudi pismošojka, kar že nekaj nese. Domišljeval si je tndi, da mu bodo župljani za prekrasno zdi-hovanje in brencanje v cerkvi nagra-dili veliko plačo, pa mesto plače ljudje neprenehoma godrnjajo, kedaj se bo vendar ta muka nehala, da bi zamogli vsaj moliti. Torej ne bo nič! Pa še nekaj! Hudomušne žene celo trdijo, da ako nam sedanja babica odpove svojo službo, se bo gotovo tudi on za to potegnil. Pa naj še kdo reče, da smo Lozičani za v kot. Ko se bomo še mi liberalci od daleč navzeli nekaj izobrazbe od teh fantičev, potem bo še-le pravo življenje pri nas.

Jože Bajc ml.

Iz Kamnika. Gledališki večer v Kamniku, katerega so priredili na binkoštni ponedeljek člani slov. opere in drame iz Ljubljane v tukajšnji na-rodni čitalnici pod vodstvom g. reži-serja Danila, je v vsakem oziru lepo uspel. Operni tenorist g. Orželski je pel arije iz najboljših, v pretečeni sezoni

uprizorjenih oper „Onegin“, „Boheme“ in „Africanka“ ter žel za svoje umet-niško dovršeno izvajanje neomejeno pri-znanje. Ne dosti manj sta ugajali ob-činstvu ljubki Prochazkovi pesmi „Zve-zde žarijo“ in „Tak si lepa“ — prava bisera slov. moderne glasbene litera-ture. Obžalujemo samo, da obsežni glas g. Orželskega spričlo slabe akustike naše prenizke dvorane ni mogel tako briljantno priti do veljave, kot v de-želnem gledališču. Slednje dejstvo je g. operni tenorist opravičeno tudi sam priznal. Vse točke je z znano preciz-nostjo spremljal na klavirju zaslužni kapelnik slov. opere g. Benišek. — V drami predstavili so se nam naši lju-bi znanzi iz prejšnjih let: ga. Danilova, g. Danilo ter g. Nučič. Dasi so nam predložili samo odlomke iz dveh iger, vendar smo bili s tem, kar so nam nudili, docela zadovoljni. Enoglasna sodba o njih je bila, da so že davno prekoračili uteseno diletantsko obzorje in se povzpeli do pravih umetnikov. Vence prvenstva zasluži nekako ga. Da-nilo, ki se je odlikovala s svojo fino gledališko rutino in mojstrsko tehniko. Njena Katjuša v Tolstega „Vstajenju“ je bila naravnost vzorna ter je uprav pretresljivo uplivala na avditorij; na odprti sceni je bila predmet burnih ovacij. Prizora „v ječi“ in „vstajenje“ smemo brezpogojno šteti med naj-efektnjša v celi igri, saj vplivata pre-tresljivo na občinstvo in vzbuja splošno sočutje do zapeljane, nesrečne Maslove. Baš v tej vlogi je pokazala ga. Dani-lova, kako obsežne so njene igralske zmožnosti v predstavljanju težkih du-ševnih bojev. Kot izborni partner v vlogi kneza Nehljudova ji je stal ob strani g. Danilo, kateremu istotako ne odrekamo našega priznanja. — V igro-kazu „Rdeči talar“ nas je presenetil s svojim izvrstnim igranjem in težko do-sežno mimiko poleg g. Danilove osobito g. Nučič kot preiskovalni sodnik Mou-zon. Slast ga je bilo gledati s kako brezobzirnostjo in vestno premisslenostjo je vodil preiskavo proti strahopetnemu Etschepaarju in odločni Janetti. G. Da-nilo se je tudi v tej igri pokazal spretnega interpreta. Manjši vlogi sta bili v obeh igrah v roki g. Razbergerja, ki nas je tudi zadovoljil, saj je ustvaril iz njih, kolikor je spleh možno v takih slučajih. — Vrlemu oboju želimo na njegovem gostovanju širom slov. domo-vine veliko uspeha in se mu zajedno toplo zahvaljujemo za umetniški užitek, kojega nam je nudilo omenjeni večer.

R.

Klerikalci zoper orožnike.

(Dopis z dežele.)

Ignacij Žitnik in tovariši so vložili 8. m. m. ostro interpelacijo na vlado, nasprotno proti žandarmerijskemu po-stajevodji Železnikarju in orožništvu na Kranjskem sploh, dolžeč ga, da postopa v svoji službi napram klerikalcem, so-sebno pa nasproti duhovnikom, pristran-sko in sovražno. To svojo dolžitev so radi nedostajanja faktov in dokazov podprli z afero župnika Lovšina v Premu, kateri je bil na ovadbo orožnika Železnikarja v kazenski preiskavi radi omejitve osebne svobode. Da niso kle-rikalci mogli ničesar drugega navesti zoper orožništvo, kakor Lovšinovo za-devo, že dovolj jasno dokazuje, kako neosnovane in zlobne so njihove dol-žitve.

In kaj je zakrivil orožnik Želez-nikar, da ga je doletela visoka čast, da je Nace Žitnik proti njemu nastopil celo v drž. zboru?

Storil je svojo dolžnost in postopal, kakor mu zakon predpisuje, na došlo mu ovadbo — proti župniku Lovšinu in si s tem nakopal Žitnikovo jezo, ki hoče, da bi se duhovniki smatrali za privilegirane državljane, za katere ne veljajo obstoječi zakoni.

Meseca svečana je prišel k oro-žniškemu postajevodji neki Simon Hrva-tovič ter ovadil župnika Lovšina v Premu, češ, da mu je kratil osebno svobodo s tem, da mu je z grožnjo, da ga ne poroči, zabranil zapustiti Prem in prenočiti v hiši svoje neveste v Bitinjah. Železnikar je nato, kakor je predpisano, na to ovadbo šel k župniku Ivanu Lovšinu ter ga vprašal, ako je res storil ono, česar ga Hrvtovič dolži. Želez-nikar je torej storil samo svojo dolžnost, a navzlic temu ga je župnik sprejel skrajno arogantno.

Na orožnikova vprašanja je priznal vsa dejanja, katerih ga je dolžil Hrva-tovič, nakar je bil Železnikar primoran izročiti sodišču v Ilirski Bistrici to-le ovadbo:

„Dne 15. svečana t. l. je prišel ženin Štefan Hrvatovič k župniku Lovšinu na Prem v ženitovanjskih zadevah. Pri tej priliki je prepovedal župnik Lovšin, da bi pokazal svojo pre-zvetnost in veljavo, da ženin ne sme zapustiti Prema, tako da ženin ni smel iti po svojo ženitovanjsko obleko v Bitinje, kjer jo je imel spravljeno, ampak je bil poročen v svoji delavski obleki. Tudi ni smel ženin tisto noč pred poroko prenočiti pri svoji nevesti, kar bi bilo po župnikovih mislih velik greh. Tudi se je župnik pri tej poizvedbi

vedel jako arogantno ter vse priznal, kar je tu navedeno.“

Naglašamo vnovič, da je ta ovadba, docela resnična, popolniti jo je le vto-liko, da Štefan Hrvatovič ni bil v de-lavski obleki poročen, temveč v praz-nični, katera pa mu je bila na Prem prinesena. Preiskava se je takoj začela, a končno zaključila z Lovšinovo oprostitvijo. Priče so bile seveda pripravane od župnika Lovšina in so pozneje drugače izpovedale, ka-kor prvotno. Zato se bo pa tudi uvedla nova preiskava, ker ima orožništvo priče, pred katerimi je Štefan Hrva-tovič celo zadevo tako povedal, kakor je označena v ovadbi.

Župnik Lovšin pride torej iznova pred sodišče in bo moral vkljub inter-pelacije še enkrat „prestati moralno muko sodne preiskave radi hudodel-stva“ in upamo, da ga bo zaslužena kazen tudi spametovala.

Ker se izgovarja župnik Lovšin na cerkveno navodilo, ki določa, da ženin in nevesta med oklici ne smeta bivati pod eno streho, opozarjamo istega na slučaj znanega konsumarja Skrlja v Trnovem. Vkljub temu, da so v Trno-vem trije duhovni in gotovo toliko učeni kot župnik Lovšin na Premu, dovolilo se je Skrlju od cerkvene ob-lasti, ne le da je živel v konkubinatu s svojo ljubico, s katero je imel tudi otroke in da je pohujševal s svojim življenjem vso župnijo, ampak da je tudi za časa oklicev bival nepretrgano pod eno streho s svojo ljubico. K vsemu temu so trnovski duhovni molčali. V interpelaciji se nadalje trdi, da je imenovan „orožnik storil s tem čin izbrane hudobnosti, da bi pokazal v zadnjih letih na Kranjskem, žal, več-krat z asistenco c. k. oblastev od neke strani sistematično gojeno sovraštvo do duhovščine, ki v istini živi že muče-niško življenje.“ Zato se pozivlje vlada, da naj proti Železnikarju „stori pri-merne korake radi obrekovanja in zlo-rabe uradne oblasti.“ K temu pozivu bi bilo pripomniti, da bi se bil orožnik zakrivil teh prestopkov, ako bi imel pri svojem postopanju proti župniku Lovšinu hudoben naklep. Kdo pa more to trditi?

Ali je orož. načelnik vložil ovadbo zgolj iz hudobnosti? Tožilec je vendar sam ovadil župnika, stvar se je potem preiskovala in izročila sodišču. Ali bi naj orožnik ovadbo zadušil?

V interpelaciji se navaja, da sta orožnika z nasajenimi bajonetmi prišla v župnišče.

Orožniški službovnik predpisuje v tem oziru, da mora službo izvršujoči orožnik vedno imeti bajonet na puški in mora kakor hitro pride v dotiko z osebo, s katero službeno postopa, vzeti puško po vojaških predpisih „In die Balanze“, to se pravi v roko in to tem bolje, kadar izvršuje službo v ka-kem stanovanju.

Sedaj pa naj javnost sodi, na kaki podlagi je bila zasnovana imenovana interpelacija, katero je podpisalo 23 poslancev.

Ali ni bilo med temi poslanci no-benega, ki bi si bil v svesti, kako grdo in neosnovano se v ti interpela-ciji napada orožništvo, stan, ki ni samo odgovoren in silno težaven, ampak je tudi zaslužen, ker vzdržuje mir in red. To pa je samo mogoče, ako strogo iz-polnjuje svoje stanovske dolžnosti ne glede na levo ali desno. Ali bi pa vršil svojo dolžnost, ako bi vzpričo protizakonitega počenja duhovnikov bil slep in bi molčal?

Upokojen orožnik.

Pšice iz ribniške doline.

§ 101. Nekoč je hotela družba sv. Cirila in Metoda prirediti veselico družbi v korist. Dekan se je izrazil, da se duhovščina v tistem času ne more udeležiti, a zoper veselico na Tiho ne-deljo ni ugovarjal. Drugače pa je rohnol dolenjski Salehar, ko je tamošnje „Gasilno društvo“ praznovalo 25letnico svojega obstanka in je načelnik napil presvetlemu cesarju s trikratnim „Živio“. Nato se je zapela cesarska himna in pesem ognjevascev. A župnik je v cerkvi očital petje in pijančevanje. Velja li druga mera za Dolenjo vas? V Ribnici „se gredo pa pijače“ pod pokrovitelj-stvom farovža.

§ 102. Marjana je bilo vitko dekle. Kakor skoro vsa dekleta, tako je bila tudi ona Marijin otrok, pa saj ni čuda, saj je en brat duhoven, drugi pa vodnik Marijine družbe. Ponosno je stopala po vasi s svetinjo na višnjem traku okoli vratu. Kar naenkrat se je nekaj zgo-dilo in od tistega časa je preteklo že 6 mesecev. Vitki stas je začel dobivati sumljivo okroglo obliko. Marjana se je izbrislala iz Marijine družbe. — Sedaj se ugiblje, kdo bo oče, kajti obdolženi vodnik Marijine družbe noče in noče biti oče. Marjana pa trdovratno trdi, da drugega ne pozna in je popolnoma pre-pričana, da je od male maše med šest o maše in tisto nedeljo po mali maši.

§ 103. Dolenjskaščani se radi spo-minjajo prejšnjega župnika Jakliča in kaplana radi mirnosti in njihovih pridig,

ker nikdar se ni zabavljalo s prižnice kakor sedaj. To je prišlo tudi sedanjemu kaplanu na ušesa in ta se je nedavno tega izrazil: Da so duhovniki, kateri govore le o božji besedi, kakor mutasti psi! Prav lepo!

§ 104. Po gledališki predstavi je bilo povabljen vse oboje ženskega spola na kozarec vina in malo pojedino, vse je bilo luksurično pripravljeno. Različnih peciv in tudi torte ni manjkalo. Domača kaplana sta prevzela posel livriranih postrežnikov, ter poželjivo opazovala prepovedani sad. Kako sta se smukala okoli umetnic, katere sicer niso bile dekoltirane, vendar pa lepe. Posebno kaplan Skubic kazal je vidno zanimanje za lepo Hresko ter ji vedno točil in točil ter ji prigovarjal: „Rezka, pijte, le pijte, nič vas ni treba biti sram“, in zopet se ji je nasmešnil. A ona je čutila v srcu njegov pogled. Bilo je divno, nepozabljivo. O kako sem shrečena, shrečena, izvil se ji je iz globočine njenih prs.

§ 105. Harfenistovke zdaj kar po trgu letajo s svojimi instrumenti kakor kebrbi ob večernih urah v kebrovem letu. Vsako uro se jih dobi po trgu, res se skoro uresničuje besede: fantje bežite, dekleta gredo! — Je žje prou!

§ 106. Ni li novoporočeni Nadlar iz Hrovače za poroko preveč plačal? Akoravno ste ga v Hrovači poročili. Saj tega ni on zahteval. Ako se pa vam radi štiridesetne pobožnosti ni zdelo primerno zakrament sv. zakona deliti v Ribnici, zakaj bi moral on več štolnine plačati. Za poroko 8 K 06 h je malo preveč, saj je oklice posebej plačal. Povrnite! En krivičen krajcar sto pravičnih požre.

§ 107. Pojdmo se pikanke, pikanke, pikanke! Res, Marija mora biti vesela svojih otrok! Velikonočni ponedeljek peljale so se boljše Marijine hčerke v Lašče k veselici Marijine družbe. Bilo jih je poln voz teh nadebudnih otrok. Inštitut Mihelin je bil po šefinji zastopan. Versko pobožna predstava vplivala je tako blagodejno na deklice, da so se domu grede v skrivnostnosladko ginjenem položaju, kadeč cigarete, gugale na vozu ter vriskale, da je odmevalo od gora. Proti bregu nastala je pa tišina, postajale so blede in milo so začele moliti k sv. Urhu. Drugi dan je pa Gavčeva klet, ker je moral voz umivati. Gospodje iz farovža, niso li to vaše kozlarije?

§ 108. Gospod Traven se hodi v Kočevje brit, ker hoče, da bi veljal za pametnega človeka. S tem seveda še ni rečeno, da v novejšem času kočevski brivci ne brijejo norcev.

§ 109. Gospode silno skrbí, kdo da so psičariji, zdaj enega, zdaj drugega sumijo. Pustite imena, saj poglavitno je to, da psice vedno resnico govore in to je mogoče le, ker so psičariji (ali kakor vi duhovito pravite prešičariji) tako izvrstno informirani, da vas morejo vedno le z resnico ščipati. Saj poznate pregovor: Resnica oči kolje.

§ 110. Še en brivec bi bil potreben, da bi v Ribnici pametne ljudi bril, tako je vzdihnil pobožni novičar ter pozval brivce pametnih ljudi, naj se naselijo v Ribnici. Mož je spoznal, da bi se dalo tu meni košček kruha odjesti. Ako se vam je zdela Velika sobota najprimernejši praznik za naskok na eksistenco družinskega očeta, kateri je še vedno kristjan, čeravno se ne strinja z vašimi napadi na poštene ljudi in to tudi brez strahu izreče, slobodno vam! Vendar je še ljudi v Ribnici, kateri se ne boje veljati za norce. Da ne bo preveč stikanja po piscu, evo podpisal:

Avg. Juvanc.

Iz kočevskega okraja. Ivan Krejčič, učitelj (?) v Novem kotu, podpisan je v „Slovenca“ pod neko konfuzno izjavo, katere zagovarja administratorja Tomaža Zabukovca in Dragi radi onih 26 kron, ki so izginile. Mi temu učitelju (?) prav nič ne zamerimo, če se hoče zahvaliti svojemu dobrotniku za piruhe; bil je namreč cele praznike v farovžu na „trahtamentu“. Sicer pa ta izjava popolnoma ilustruje objektivnost Ivana Krejčiča. Ker je splošno znano, da Tomaža Zabukovca kaj radi strašijo vinski duhovi, si je najel iz posebne previdnosti za velikonočne praznike „dacarja“, da konstatira od slučaja do slučaja stopinje. Saj je pa tudi sprejet v družbo treznosti.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 9. aprila.

— **Po volitvi na Gorenjskem.** Neodvisna kmetijska stranka je lahko zadovoljna z napredkom, ki se je izkazal pri zadnji volitvi. Kajti to je običajen napredek, če so klerikalci vzlic stokrat večjemu naporu nazadovale za 106 glasov, kmetijska stranka pa je napredovala za 79 glasov. V tem tiči dokaz, da se je celo na Gorenjskem začel preobrat — trdnjava pa še nikdar ni nobena padla na prvi strel. Izid volitve pa tudi kaže, kako prazno je bilo tisto besedičenje škofovega lista, da deluje

vlada v prid kmetijski stranki. Ko bi bila vlada kaj uplivala na volitve, bi bil marsikak klerikalni župan volil s kmetijsko stranko, ne z duhovniško! Možem, ki so šli v boj proti farovskiemu gospodstvu, pa bodi izrečena zahvala in priznanje za njih delo. Šli so v boj, dasi so v naprej vedeli, da ni upati na uspeh. Žrtvovali so se, dasi so vedeli, da jih bodo duhovniki zasramovali, obrekovali in preganjali ter jim skušali škoditi na vse načine, tudi v gospodarskem oziru. Vzlic temu so šli v boj, v zavesti, da se bore za poštenje in pravičnost proti nepoštenju, krivici in zabitosti. Slava jim!

— Volitev na Gorenjskem.

Piše se nam: Farji se nekaj norca delajo, da je župan Novak dobil le 293 glasov. Tega pa ne pomislijo, da ti Novakovi volilci po razumnosti in po premoženju odvagajo vse klerikalce. Najboljši gospodarji so glasovali za Novaka in to nekaj več velja, kakor tisti farji, ki so se poganjali za Čočovega Franceta.

— **Deželni komtur** nemškega viteškega reda, neki baron de Fin nam je neznana ličnost, kakor bi se izrazil Hrvat. Niti ne vemo, kje uživa sadove kranjske komturije, za koje mu ni treba drugega delati, nego božji zrak v se sopsti, jesti in piti, v dolgih nočeh pa spati. Ta mož je sedaj čutil potrebo kot deželni komtur nastopiti proti našemu listu. V svojem imenu in v imenu nemškega viteškega reda objaviti je dal baron de Fin v „Slovenca“ izjavo, v kateri se viteški zastopnik najbolj privilegovane sterilnosti, kar je na svetu, predrzne trditi, »da nemški viteški red, oziroma njegov sindikat nima z onim umazanim člankom v „Slovenskem Narodu« z dne 12. marca t. l., v katerem ne sramno napada presvetlega gospoda knezoškofa in duhovnika, ničesar opraviti.« To je resnično, ker se samo ob sebi umé, da bi mi za nemški viteški red niti prsta ganiti ne hoteli. Ali za nemški viteški red se niti ni šlo, šlo se je za aleparijo v zapuščinaki zadevi, katere se je udeležil tudi knezoškofski ordinarijat. To se je hotelo pribiti in pribilo se je tudi! Sedaj se pa usojamo vprašati, od kod si lasti ta baron de Fin pravico, da nas radi prepričev, koje imamo z ljubljanskim škofom, torej s tretjo osebo, katere de Fin čisto nič ne briga, javno opsuje z umazano nostjo in nesramnostjo! Žaljive napade barona de Fin torej kar najodločneje zavračamo. V drugem mu pa očitamo, da v svoji izjavi ni govoril resnice. Mož namreč trdi, »da ni bilo med prevzvišenim knezoškofom in nemškim viteškim redom nobene difference.« Ta trditev je docela neresnična, ker je knezoškof v „Slovenca“, sam obstal, da so bile take difference, in sicer ravno radi Klemenčičeve police. Sindikat nemškega viteškega reda je »Feniks« izplačilo police prepovedal, in leta po preteku treh let po smrti Klemenčičevi še ni bila izplačana. Ali vzlic temu se upa de Fin trditi, da niso obstajale nikake difference! Cela »izjava« vodila se je radi tega, ker hoče deželni komtur nemškega viteškega reda biti lakaj ljubljanskega knezoškofa. Če barona de Fin tako lakajstvo veseli, nimamo mi tudi nič proti temu!

— **V tabačni tovarni** utegne biti danes, v soboto, o priliki izplačevanja, zopet velik dirindaj. Včeraj popoldne so klerikalne agitatorice še ščuvale delavke, zvečer pa je bil skriven shod, kjer so se voditelji »strokovnega« društva posvetovali s klerikalnimi prvaki, kaj da naj storé. Mi smo le radovedni, če bo znalo vodstvo tabačne tovarne varovati svojo avtoriteto, ki je vsled same popustljivosti in vsled vednega priznanja pri najodbitnejših prestopkih delavnega reda že padla na nič, dasi je prišel v Ljubljano tajnik generalnega vodstva tobačne uprave na Dunaju in sicer z najpopolnejšimi pooblastili. Pričakujemo, da napravi energično in brezobzirno red. Najbolje bi bilo, da vse te kleri-

kalne agitatorice in agitatorice odpravi iz tovarne. Dokler bodo v tovarni taki ljudje, kakor so Helena Kopriva, Marija Pliberšek, Amalija Mittermayr, Helena Mohorčič, Alojzij Čatar itd., dotlej sploh ne bo miru. Sedaj je tako v tovarni, da si tisti, ki ne trobijo s klerikalci, še ziniti ne upajo, dasi je dosti poštenih delavk in delavcev, ki se ne strinjajo s klerikalci in so do grla siti klerikalnega terorizma. Posebno opozarjamo odposlanca generalnega vodstva na željo, ki smo jo že opetovano izrazili in s katero se vse kmetijsko ljudstvo strinja, na željo namreč, naj se sprejemajo v tovarno najprej dekleta iz mest. Koliko je deklet in žena iz Ljubljane, ki bi rade prišle v tobačno tovarno, pa ne morejo, med tem, ko se vedno sprejemajo kmetijska dekleta, dasi na kmetih tako krvavo pogrešajo poslov. Znan nam je v tem oziru krišče slučaj. Pred nekaj leti je umrl v Ljubljani privatni uradnik in slovenski pesnik, ki je zapustil mnogoštevilno rodovino v največji bedi. Ko je po njegovi smrti najstarejša hčerka odrasla — študirati ali učiti se česa radi pomankanja sredstev ni mogla — so jo sorodniki skušali spraviti v tobačno tovarno, a ni se jim posrečilo, pač pa je bilo sprejetih več krvavih deklet iz ljubljanske okolice. To ne gre in ne gre in še v tem oziru razmere ne spreminja, provzročimo veliko akcijo v deželi in tudi v državnem zboru.

— **Organiziranje cigararic** je glavno delo, katero je doslej storil zmedeni sociolog dr. Janez Evangelist Krek. Ko bi imel dr. Krek res kaj srca za delavski stan, bi se bil najprej zavzel za tiste delavke, ki so pomoči najbolj potrebne. Cigararice to niso. Cigararice so takorekoč aristokracija med ljubljanskimi delavkami. Njih služba je stalna, preskrbljena so za slučaj starosti, onemoglosti in boleznij, poskrbljeno je za vsakovrstne udobnosti in za plaček za ljubljanske delavske razmere prav ugoden. Naj gre kdo gledat v prednico, kako so delavke tam plačane, kako trdo morajo tam delati in kako denarne kazni se jim nalagajo za vsak prestopek. Naj gre kdo gledat v druge ljubljanske tovarne in videl bo, kako slabo se godi delavkam v primeri s cigararicami. In te cigararice se še nekaj pritožujejo! Če je dr. Kreku res za delavstvo, zakaj pa ni še nikdar poskusil pomagati tistim, ki so podpore potrebni, zakaj ni skušal nasiti tistih, ki so lačni, in zakaj se suče vedno samo okoli tobačne tovarne, kjer se delavkam bolje godi, kakor v katerikoli drugi tovarni in bolje, kakor v marsikateremu obrtniku in rokodelcu. Kdor ima čiste in poštene namene, ta pomaga tam, kjer je po moč potrebna; zapomnite si to, krščansko socialni dr. Janez Evangelist.

— **Sličice iz spovednice.** Ugleden posestnik in trgovec z dežele je nedavno na potovanju skozi Ljubljano, hoteč zadostiti dolžnosti kristjana, se napotil k frančiškankom k spovedi. Prišedši na vrsto se začne med patrom in njim sledeči dialog: Pater: Kdo ste in odkod? Trgovec: Trgovec z dežele. Pater: Aha, zopet eden tistih »enoletnikov«, ki priromaajo vsako leto enkrat k spovedi v Ljubljano. Čemu pa doma niste šli k spovedi? Ljubši mi je tisti, ki gre le vsakih dvajset let k spovedi, kot taki, ki gredo vsako leto po enkrat! — Trgovec: »Bil sem na potovanju in se ravno vračam, pa sem porabil to priliko.« — Pater: Glej, kar od vlaka je prišel sem. Kdaj ste se pa pripravili? — Trgovec: »Gospod pater, jaz sem se prišel spovedat, ne pričkat!« — Pater: Vi ste tudi eden tistih, ki »Narod« berejo. Kaaaj? — Trgovec: »Jaz čitam »Narod«, kakor še mnogo drugih listov in ga bodem še čitat. Sicer sem se pa prišel spovedat, kaj sem grešil proti svoji vesti, ne se pa prepirat, kaj naj čitam ali ne.« — Zdaj je pa pater zdivil. Zašel je rohnati in sikati kakor ranjen gad. Da tisti je vsak frdaman, kdor »Narod« bere in za take ni odveze itd.

itd. Končno počasti »enoletnika« še s »teletom«, za kar pa mora spraviti pod streho »vola«. Nato bumf, vratica lopnejo, da se strese tista lesena omara, ki sliči na ime spovednica, a iz notranjosti se dujejo še zamolkli glasovi pojemajočega viharja, ki je divjal v prsih »Kristovega namestnika«. »Enoletnik« pa se dvigne s trdnim sklepom, da postane »dvajsetletnik«.

— **„Urlaubar“.** Kaplan Franc Hartman — kje sedaj službuje, nam ni znano — je bil te dni v Ljubljani v neki obče znani gostilni. Tam je pravil, da je »urlaubar«, da ima dopust v namen, da gre agitirat na Gorenjsko. Razen njega je šlo še več drugih duhovnikov, ki so na Gorenjskem doma ali dobro znani, na delo za Čočovega Franceta. Hartman je imel v Ljubljani hude ure. Zašel je namreč v družbo obrtnikov in ti so mu take povedali, da jih bo pomnil. Ko je Hartman zagledal na mizi »Slovenski Narod«, je kar skočil pokonci in nagovarjal gostilničarja, naj ga opusti. Ljudje se kaplančetu niso mogli nasmejati in so se norca delali iz njega. Saj pa je tudi prenumno, kar je blagoslovljeni fant zahteval. Ko je Hartman končno videl, da nič ne opravi in da tudi ni kos obrtnikom, jo je osramočen odkuril.

— **S Koroške Bele** se nam poroča: Deželna vlada je zadnje občinske volitve na Koroški Beli razveljavila. Vse, kar leze in trobi v klerikalnem taboru, se veseli tega. Ena dušica tega regimenta, katerega poveljstvo je baje na Jesenicah, pretaka krokodilove solze in to je znani »Rentenrechner« Frančišek Košir. Pri neki priliki obljubil je g. Košir Antonu Potočniku, da se bode vzdržal vsacega vmešavanja v občinske volitve, če on ne prevzame več zupanstva. Prišla je priložnost, če je mogoče še kaj verjeti takim ljudem, kakor je župnik Košir. O tem vam bomo še poročali, če nas ne bo prehitel jeseniški novičar v »Slovenca«. — Opazovalec.

— **Neumestno zavlačenje.** Iz Idrije se nam piše: Mestni občinski odbor idrijski je že meseca grudna lanske leto predložil proračun za l. 1904 deželnemu odboru v potrjenje. Ker se je pa določila 100% doklada, je treba še potrdila c. kr. deželne vlade. Do danes se pa navzlic prošnji še ni potrdil proračun in ne ve se, čaka ali rešenja pri deželnem odboru ali vladi. Za občino je to odlašanje kaj neprijetno. Sedaj se pobira 50% doklada, ta pa ne zadostja v pokritje niti rednih stroškov, proračunjena je še gradba vodovoda za Gradom, a se ne more pričeti z delom, dasi je sedaj najugodnejši čas za to, ker ni proračun odobren. Vsekako je čudno, da se proračun ne odobri, ker se proti povišanju doklade ni nihče pritožil, nasprotno, se je zelo mnogobrojno obiskani shod izrekel za povišanje.

— **Originalen mož** mora biti fajmošter v Sostrem Miha Zupan. Kakor kak konjaški hlapec, zmerja v cerkvi ljudi naprednega mišljenja z belcebubi in hudiči, vevške delavce pa s sodrgo. Že to je jako originalno, še originalnejša pa je fajmoštrova lakomnost. Naložil je za cerkev tak davek, da ga ljudje pri najboljši volji ne morejo plačevati. Kdor ni plačal, tega je človekoljubni fajmošter zarubil. Kaj ga tudi briga, če kmet še za sol nima, da ima le fajmošter vsak dan pečenko! Ko mu je neki zarubljeni revež rekel: »Za božjo voljo, saj ste dobili 38000 K podpore« (za cerkev), mu je fajmošter rekel: Tiste sem pa jaz priberačil. — Fajmošter je tudi od podružnice Sv. Urha prodal smreke od hriba. Nekateri otroci so pobirali 20 cm dolge odpadke za pust. Zato je fajmošter na prižnici imenom napadel njih starše, napadel tudi take, katerih otroci niso pobirali odpadkov in sploh veliko nalagal. Ali ni to grdo? Kaplanu, ki hodi k Marinku na dobro kapljo, ponoči pa kolovrti pijan domov, pa fajmošter nikdar ničesar ne reče. Ako župnik Miha Zupan s tem ni zadovoljen, mu po

vemo še kaj izza časa, kar je v Sostrem.

— **„Škodaželjnost božjih namestnikov“** se vidi iz vsake številke škofovega »Slovenca«. Kadar je priložnost, vselej se škofov list poslužuje denunciacije, ravnaoč se po izreku »caluminiare audacter, semper aliquid haeret«. Tako je »Slovenec« po shodu v Stari Loki napadel g. Zihlerla, posestnika in trgovca v Škofji Loki, dasi tega gospoda na shodu sploh bilo ni. Zelo mora biti ta mož klerikalcem v želodecu, in sicer zaradi tega, ker noče tako plešati, kakor so gospodje navajeni gosti. Gospod Šinkovec, mestni župnik, mu je posebno gorak ter je komaj v Loko prišedši svaril kmete, da naj se tega človeka ogibljuje in ne hodijo v njegovo gostilno in prodajalno, ker ima pregrešni list »Slovenski Narod«. Pa to je škoda, da se tudi »božjim namestnikom« ne posreči vse. Kmetje še vedno zahajajo k njemu, akoravno je Šinkovec že vse hišne vogle prekel in tudi g. Zihlerla smaga. Tem gospodom tako ni zameriti, ker sta pri njih laž in obrekovanje na dnevem redu, ter so jih vajeni, kot cigani mraza. Radi bi uničili vse gostilničarje in trgovce, da bi njih konsumna društva bolje vsevala. Toda ne pojde kar tako lahko, ker so ravno s svojimi društvi pokazali, kako znajo fino gospodariti. Kadar mislijo, dosti je že v bisagi, pa kmeta potegnejo za nos. Ako pa kdo misli med božjimi namestniki, da to ni umestno pisano, naj le pogleda malo proti Poljanam, kjer bode marsikateri kmetovalec moral trpeti zaradi poloma konsumnega društva. Svetoval bi gospodom, da naj poskusijo enkrat napraviti shod v Poljanah, bodo videli, kako jih imajo odtoni kmetje zadnji čas v čislju. Kmetje, ki so bili na shodu in so potem »Slovenca« brali, so se prepričali, da »Slovenec« nesramno laže, ako trdi, da so shodu prisostvovali ljudje, katerih sploh ves dan ni bilo v Stari Loki. Vsi, katere je »Slovenec« imenoma navedel, so kmetje, vsi imajo kmetije, izvzemši tri ali štiri osebe. Seveda, »katoliška nerodna, prdion narodna stranka«, ta pa zna biti tudi kmetijska stranka, (a la Šinkovec, Zaplotnik, L'ampe), saj vsi žive od kmetijskih žuljev. Ako mislijo klerikalci, da bodo gotovim, imenom v »Slovenca« navedenim osebam škodovali, se pač grozno motijo; sicer se pa prizadeji znajo sami braniti in treba nsm jih ni jemati pod svojo zaščito — Brihtnik so tudi gospodje dopisniki »Slovenca«: vse ulice, trge itd. hočejo imeti osnažene in posute, kakor se bere vsako nedeljo v »Slovenčevih« izborih »Loških novicah«. Tega pa gospod dopisnik »prekunštnih« novic ne vidi, da je »Rokodelski dom« (katoliško izobraževalno društvo) obrestni kupnine za svojo hišo že približno dve leti na dolgu. — Ako hočejo klerikalci nas kmete še nadalje voditi za nos, morajo pač nekoliko drugače sestavljati dopise, da ne bo njih lažnjivost tako očita, da jo celo klerikalni pristaši obsojajo.

Zavedni neodvisni kmet.

— **Volitve v celjski okr. zastop.** Celjski nemškutarji napenjajo vse sile, da bi celjski okrajni zastop dobili v svoje krepelje. Vlada jim gre pri tem na roko, kolikor le more. Kakor je vlada v Brežicah in v Ptujju pomagala nemškutarjem, tako jih podpira tudi v Celju. Resničnost te trditve dokazuje v prvi vrsti krivična, pristranska in nezakonita sestava volilnega imenika za kurijo veleposestev. Zapisani so bili v imenik nasprotniki: 1.) Roman Franz Fhroner, ki je ogrski državljani; 46.) Leonie Grün Sermage, ki je tudi ogrska državljanka; nadalje 61.) Franz Hermann in Franz Pelle, 64.) Wilhelm Jellenz in 67.) Dr. August Schurbi, ki posedujejo sicer vsi hiše v mestu, pa nobenih veleposestev. Ti navedeni, po prizadevanju volilnega komisarja grofa Attemsa in dr. Jabornegga v imenik spravljeni volilci so bili potom reklamacije od naše strani izbrisani. Pa Jabornegg-Attemsova fabrika

Dalje v prilogi.

volilcev ni bila ni za trenutek v zadregi. Zaslili so nekega na nič prišlega človeka Wallanda kot strokovnjaka in ta jim je potrdil, da so pravzaprav vsi celjski meščani, ki posedujejo v Celju hišo in obrt, zunaj pa kak travniček ali vinogradček, volilci v veleposestvu — seveda če jih Nemei potrebujejo. In ker se je po izbacenju nezakonito zapisanih volilcev potrebovalo za gotovo zmago še najmanj osem volilcev, zapisali so se pet minut pred pretekom reklamacijske dobe: 61. Marie Sanderly, 62. Franz Baumer, 63. Konrad Baumgartner, 64. Karl Teppey, 65. Robert Zanger, 66. Josef Herzmann, 67. Franz Herzmann, 68. Fanni Pelle. Od teh ljudi seveda nobeden ni veleposestnik, ker pa je trebalo veleposestnikov ad maiorem Germaniae gloriam, to so jih Attems nesrečnega spomina s kompanjonoma Wallandom in Jaborneggom čez noč v volilni imenik spravili. Postopanje grofa Attemsa je bilo tako nečuvno pristansko, da je moral uradni predstojnik desavirati svojega komisarja in izbačiti zopet Franza Baumerja, Konrada Baumgartnerja, Karola Teppeya in Fanny Pelle. Glede ostalih novopisanih reklamacije še niso rešene. Na drugi strani pa je omenjena kompanija skušala odvzeti nam po krivici dva zanesljiva volilna glasa in sicer na sledeči način: Pod št. 30 se je zapisalo uradno v imenik: Aktienbrauerei in Laibach, in pod št. 50 August Sušnik Lahnhof. V zadnjem hipu je nasprotna stranka vložila proti temu volilema reklamacijo, čes, da se imenuje omenjena akcijska družba: Delniška družba združenih pivovarn Žalec in Laški trg v Ljubljani, in da je ad 50 davek za to leto še predpisan Regini Wasitseh, prejšnji lastnici Lonovža in še ne sedanjemu lastniku Avgustu Sušniku. Politična oblast je torej v tem slučaju kratkoma črtala „Aktienbrauerei in Laibach“ in Avgusta Sušnika, pravih imen pa ni zapisala, čes, da je reklamacijska doba že pretekla. Na tak način je spravila sama politična oblast dva volilca ob volilno pravico in svoje lastne pomote ni hotela popraviti. V Celju pa ve vsak otrok, da je to manever Attems-Jaborneggov. To naj služi za ilustracijo, kako delajo Körberjevi uradniki velikomestno politiko. Da propadejo ob takem vplivu naši narodni zastopi, ni torej pripisati na rovaš našemu nazadovanju, temveč absolutističnemu sistemu dr. Körberja. To počenjanje vlade ni nič drugega, kot la preparation d' Autriche pour le roi de Prusse.

— **Z dunajskega vseučilišča.** Zloglasni rektor Escherich se je vendar ponižal ter začel vabiti k sebi predsednike nemških dijaških zvez ter se z njimi pogajati. Dosedaj je govoril z zastopniki Hrvatov, Srbov in Italijanov, ki so mu vsi obljubili, da ne bodo z demonstracijami motili predavanj, ako se jim izkaže rasnopravno. Rektor je zatrdil, da ne pozna gostov, temveč le redne in izredne slušatelje. Predsedniku hrvaškega dijaškega društva »Zvonimira« je rektor tudi izjavil, da zahteva Slovencev po lastnem vseučilišču nima za Hrvate istega pomena kot za Slovence. — Slovenci se še niso izjavili.

— **Naši vojakci stražijo italijansko mejo.** V Naberjet, zajezersko, predisko in bovško trdnjavo so prišle tri stotnije našega 17. polka iz Celovca, kjer ostanejo do oktobra, potem pa jih zamenjajo tri stotnije lovcev. Vojaki so opremljeni s strelivom, kakor za čas vojne. Taka odredba vojnega ministra se nikakor ne zлага z zatrjevanjem, kako izborni so odnošaji med Avstro-Ogrsko in Italijo.

— **Učiteljska imenovanja.** Imenovani so: Fran Verbič za Jesenice, Marija Marolt kot voditeljica šentjakobske dekliške šole, Gizela Ekel za Novo mesto, J. Bregar za Šiško in Amalija Prevec za Koroško Belo.

— **Upokojen** je nadučitelj gospod Jernej Črn, v Šmartnem pri Litiji.

— **„Špasi“ pijanega fajmoštra.** V četrtek popoldne se je župnik dr. Mauring z lga kratkočasil po Ljubljani. Stražil je po različnih gostilnah in objemal natakarike, pri tem pa pridno gasil svojo žejo. Počasi se ga je tako nalezlo, da je kar puhtelo iz njega. Popoldne ob štirih se je pripeljal s svojo kočijo k mostiču čez Gradaščico. Župnik dr. Mauring je tam izstopil in poslal svojo kočijo naprej, sam pa začel uganjati take „špase“, da je Trnovo in Krakovo spravil pokonci. Sicer ni bil prav trden v nogah, a glas njegov je bil krepek. „Auf“ je klical župnik dr. Mauring, „Auf“ — otroci! In začel je metati groše med otroke. Videvši, kako se otroci pulijo za groše, se je smejal, da so ga slišali na Sv. Jakoba trg. „Auf“ — in zopet je vrzel nekaj grošev med otroke. Z vseh strani so drveli otroci skupaj in kmalu jih je bilo kakor mravljincev okrog župnika dr. Mauringa. Zdaj je bil župnik dr. Mauring z lga reducirat groše na krajcarje in jih metati med otroke. Ti pa so župnika cukali za suknjo in zbijali vsakovrstne norce. Ko je župniku dr. Mauringu zmanjkalo drobiža, je šel v bližnjo prodajalno in kupil rožičev in fig ter jih začel metati med ljudi. Krik in vik je bil velikanski. Zbralo se je polno ljudstva in glas je šel po Trnovem in Krakovem — „Košmrl je prišel!“ — „Milijonar iz Amerike je tu!“ Ljudje si pač predstavljajo milijonarja Košmrla kot moža, ki bo hodil po ulicah in groše ter krajcarje, rožiče in fige metati med ljudi. Prišla sta v tem kaplan Köchler in neki drugi duhovnik. Videvši, kaj počenja dr. Mauring, je stopil Köchler k svojemu duhovskemu bratu in ga nagovarjal, naj vendar neha. „Tih!“ je zarenčal dr. Mauring. „Tih!“ Glej da boš fajmošter, potlej boš govoril. In obrnil se je zopet k občinstvu, metati rožiče in fige in pogumno klical „Auf — mej lavdon — auf!“ Kaplan Köchler je ves bled stopil k stražniku in ga pozval, naj dr. Mauringa odpravi, če drugače ne grej pa ga naj aretirajo, čes, saj je božji namestnik z lga tako pijan, da ne ve, kaj dela. Stražnik je šel po opetovanem posvarilu dosegl, da je dr. Mauring jenjal metati rožiče in fige med otroke. Sicer se je župnik in doktor Mauring precej obotavljali in se nekaj časa zadiral nad stražnikom, da si svojih „špasov“ ne pusti prepovedati ali udal se je vendar, spoznavši menda, da bi bila rotovska „špehkanra“ le precej slabo prenočišče za duhovnega gospoda. Na srečo se je kmalu potem vrnila kočija in dr. Mauring se je z njo odpeljal. Otroci so za njim vpili: „Gspud, nej hmal spet prideja“, dr. Mauring pa je samo odgovarjal z „Auf“. Ves prizor je trajal ¾ ure. Kakor se vidi, bi bila družba treznosti posebno primerna in potrebna za duhovnike.

— **Žensko telovadno društvo v Ljubljani.** Javna telovadba tega društva bo v soboto dne 16. t. m. Opozorjamo, da so se vabila poslala samo društvenim članicam, častnim članom „Sokola“ in slovenskim telovadnim društvom — sicer pa nikomur. Vabljeni so seveda vsi prijatelji in vse prijateljice ženskega telovadnega društva; program dobi pri blagajni.

— **Narodna čitalnica v Ljubljani** priredi, kakor smo že poročali, danes zvečer ob 9. uri v veliki dvorani „Narodnega doma“ zabavni večer s plesom. Na sporedu so vseskozi zanimive in zabavne točke, med katerimi je nam zlasti omeniti izvirno tragikomedijo s petjem „Proč s pantofoelnom“. Ker bo med posameznimi točkami svrtila društvena godba, po končanem sporedu pa se bo uprizoril ples, bo vsekakor skrbjeno za vsakovrstno zabavo v največji meri. Zato prikaže odbor, da se bodo tega zabavnega večera udeležili ne le društveniki, ampak tudi množestveni gostje!

— **Domača obrt.** Tapetniški in preprogarški mojster v Ljubljani, gospod Dragotin Puc, je na mednarodni razstavi, ki je bila meseca februarja v Parizu, razstavil salon, za kateri je bil odlikovan z zlato svetinjo, s častnim križcem in s častno diplomom. To je lep dokaz, kako se je razvila domača obrtnost; kdor prejme v Parizu tako odlikovanje, ta v svoji stroki gotovo ni karsibodi.

— **Novo obrtno učilišče.** Gdč. Marija Nchitigall (Slavčeva), bivša članica slovenskega gledališča je otvorila v hiši »Narodne tiskarne« v Knafijevih ulicah obrtno učilišče za merjenje, izdelovanje oblek, krojno risanje in prirobovanje. Ta zavod je avtoriziran od c. kr. dež. vlade. Gdč. Nchitigall-Slavčeva je še kot igralka vedno obračala nase vsjo pozornost tudi s svojimi izredno elegantnimi in okusnimi toaletami, katere si je vse sama izdelovala. Oj tedaj pa naročajo jako mnogo najelegantnejših ljubljanskih dam pri nji svoje toilette. Gdč. Nchitigall-Slavčeva je v vsakem oziru prava strokovnjaška moč za vodstvo takega učilišča in ni dvoma, da bo imela vedno obilo učenk. Po sodbi mero-

dajnih oseb priporočamo novo učilišče prav tople.

— **Za obrtnike.** V ponedeljek, dne 11. t. m. pride namestnik inštruktorja c. kr. trgovskega ministrstva za obrtniške zadruge v Ljubljano. Obrtniki, kateri hočejo z njim o zadr. in obrt. zadevah govoriti ali potrebujejo kakoga nasveta, so povabljeni, da se oglašajo v gostilni »Pri Slonu« med 12. in 2. uro popoldne.

— **Zadruga krojačev itd.** v Ljubljani opozarja svoje cenjene člane vnovič na shod, ki se vrši v nedeljo dne 10. t. m. ob 10. uri dopoldne v gostilni pri »Kronici«, katerega se udeleži tudi zadrugi inštruktor g. dr. Blodig iz Gradca.

— **Predavanje.** Jutri, v nedeljo 10. t. m., predavata v Selsih g. dr. Vladimir Ravnihar »O prisegi pred sodiščem« in v Zagorju na Notranjskem g. dr. Fran Novak »O kazenskem zakonu«.

— **V Šmariji** je umrl dne 8. t. m. za hudo boleznijo v vratu učitelj in c. kr. konservator gosp. Konrad Črno logar. Pogreb bo v nedeljo dne 10. t. m. ob 3. uri popoldne. Bodi mu zemljeca lahka!

— **„Društvo učiteljev in šolskih prijateljev okraja logškega“** obeni zbor bo v četrtek, dne 21. aprila t. l. ob pol 11 uri dopoldne v šoli na Uacu.

— **Učiteljsko društvo za radovljiški okraj** zboruje v četrtek, dne 14. aprila t. l. popoldne ob 3 uri v šolskem poslopju v R-dovljici.

— **80letnico gospe Josipine Hozhevarjeve** so v Krškem slovesno praznovali Dne 4. t. m. je bila podoknica, katero so gospe Hozhevarjevi priredili slovenski visokošolci. Dne 5. t. m. je bil pravi praznik. Vse hiše so bile v zastavah, pred mestno hišo pa je bil napravljen slavalok. Zvečer so peveci, gasilci in meščanska garda z godbo na čelu priredili gospe jubilatini bakljado, po okolici so pa goreli kresovi. Dne 6. je godba priredila budnico, potem je bila peta maša, po maši pa so se razne deputacije poslonile velikodrotnici. V spomin na ta dan se je med meščani nabralo nad 1000 K, ki se nalože kot ustanova, obresti pa dobi vsako leto na rojstni dan gospe Hozhevarjeve najstarejši obč. revež.

— **Žaljski odsek „Celjskega Sokola“** priredi s sodelovanjem žalskih diletantov v nedeljo, dne 10. aprila t. l. v dvorani g. Hodička v Žalcu gledališko predstavo. Uprizori se »Deseti brate«.

— **Streljanje o Veliki noči** je jako nesrečna navada in ima dostikrat kaj slabe posledice. Tako so letos samo v celjsko bojno pripeljali šest fantov, ki so bili pri tem streljanju poškodovani. Med ranjenci ni bilo nobenega odraslega.

— **Izpred okrožnega sodišča v Novem mestu.** France Stanko iz sodrške fare je šel z nekim Pemšekom v Ameriko, ne da bi zadostil vojaškim dolžnostim. Letos domov prišedi, oglašil se je pri oblastu sam. Obsodba: 7 dni zapore, 10 K denarne kazni. — Jože Beele iz fare St. Peter je dne 19. februarja udaril z ročico sekire Jože Vrtačiča po roki tako močno, da se je temu zlomila podlaktica. Sodni dvor je obsodil Jože Beele na štiri mesece ječe, na povrnitev 100 kron za bolečine in 105 kron radi izgube pri zaslužku. — Neža Zorko, 22 let stara, posestnikova žena, koje mož je v Ameriki, dala je na slepo ceno posekati na dovoljenje svojega moža jako lep, velik gozd. Vsled tega sta dva upnika v veliki nevarnosti, da prideta ob denar. Jože Zdravce iz Trebnjega pa je povedal, da je toženka dala sekati zato, ker jo je tožil za posojeno ji svoto. Anton Horat iz Šmarje ima tirjati še 400 kron. Obsodba: 7 dni zapore in 1 post. — Popravek: Zadnjič omenjeni Adolf Travnik ni kradel pri Alojziju Travniku, svojemu očetu, marveč okradel je Rudolfa Muhiča. To v pojasnilo.

— **Izpred sodišča.** Kazenske razprave pri tukajšnjem deželni sodišču. I. Alojzij Volk, hlapec pri Grobelniku v Ljubljani, je izkaznil svojemu službodajalcu raznote rega blaga v skupni vrednosti 41 K 90 v. Obdolženec, ki dejano priznava, je bil obsojen na 2 meseca težke ječe. 2. Janez Špamblek, posestnika sin, je pred nekako tremi leti, ne da bi zadostil vojaški dolžnosti odšel v Ameriko odkoder se je pred kratkim vrnil. Obsojen je bil na 14 dni strogega zapore in na 10 K denarne globe. 3. Miha Šimnovec, bajtarja sin v Vodicah, je dne 6. prosinca t. l. v vodiški cerkvi med popoldansko službo božjo Janezu Rahnetu iz žepa potegnil porcelansko pipo, in jo na to vrzel med ženske, da se je razletela. Janez Špenko, posestnika sin iz Bukovca je pa precej glasno rekel Šimnovcu: »Pojd no, pa vsakega enkrat (namreč Jožnikovega in Pudgarjevega sina) po glavi udari« Sodišče je Šimnovca obsodilo na 6 tednov, Špenkota pa na 1 mesec strogega zapore. 4. Jožef Rogelj, po-

sestnika sin iz Orehske, je 24. prosinca t. l. pri plesni veselici v Jegličevi gostilni v Kranju z utežjo, privezano na jermenu Janeza Fajfarja tako močno udaril po glavi, da se je takoj nezvesten zgrudil. Obsojen je bil na 1 leto težke ječe. 5. Mat. Hrušec in Matija Babičky, ključavničarja na Hrušici, sta razgrajala dne 25. svečana v kavarni Davida Jetre v Hrušici. Ko ju je orožniška patrulja opominjala, se nista hotela pokoriti, marveč je Hrušec zgrabil orožnika za prsi ter mu hotel iztrgati puško, zagrabil je tudi za puško drugega orožnika, da bi mu jo vzel. Ko je pozneje hotel orožniški stražmešter v vojašnici Babičkega uklemiti, ga je ta ugriznil v prst in skušal drugega orožnika podreti na tla. Sodišče je obsodilo Hrušeca na 4 mesece, Babičkega na 6 mesecev težke poostrene ječe.

— **Šah.** Včeraj je stud. tech. Vidmar v kavarni »Pri Slonu« slepo igral naenkrat osem partij. Pet jih je dobil, dve je izgubil, ena je bila remi.

— **Predavanja.** Jutri, v nedeljo, predavata v Selsih gospod dr. Vladimir Ravnihar »o prisegi pred sodiščem« in v Zagorju na Notranjskem g. dr. Fran Novak »o kaznih in njih zgodovini«.

— **Elektro bioskopsko gledališče.** V Latermanovem dreveru se nekaj dni sem nahajala elektrobioskopsko gledališče, ki je vredno, da si ga vsakdo ogleda ne morda radi zabave in iz radovednosti, marveč ker se nudi prilika ne le obhodovali kolosalni napredek elektrotehnične znanosti, ampak tudi si znatno obogatiti svoje znanje. Slike, ki nam predočujejo razne dogodke iz življenja, ki nam predstavljajo razne znamenite osebe v njihovem dejanju in nehanju in nam kažejo prekrasne pokrajine, so tako žive, tako veren posnetek dejanskih dogodkov in tako krasna reprodukcija narave, da se človek nehoti uživi v iluzijo, da se vse ono, kar gleda, dejansko vrši in zdi se mu, kakor da bi sam živel v teh dogodkih in jih sam opazoval. V gledališču bo našel vsak nekaj, kar mu bo ugajalo. Spored je najrazličnejši, da je vsakomur ustreženo. Poleg dovpih in šegahv slik in prizorov, se nahajajo tudi poučne slike iz življenja in narave in zlasti te so tako izborne, kakor da ne bi bile slike, ampak narava sama. Priporočamo vnovič vsakomur, da naj ne zamudi prilike si ogledati ta velikanimvi bioskop!

— **Semenj.** Dne 8. t. m. se je bilo prignalo 826 konj in volov, 194 krav in 45 telet; skupaj 1065 glav. Kupčija je bila jako živahna, ker je prišlo veliko tujcev.

— **Posredovalno delovanje mestne posredovalnice za delo in službe v Ljubljani v mesecu marcu.** V primeri s prejšnjim mesecem je došlo v tem mesecu nekoliko več deloponudeb, a nekoliko manj ženskih delojemalcev, tako da je došlo splošno več oglasil delodajalcev nego delojemalcev. Skoraj isto razmerje je z lanskim letom enakega meseca, le pri moških delodajalcih je došlo znatno več oglasil. V splošnem so se naročila povoljno reševala, le kmelskih, vrtnarskih in bišnih poslov je nekoliko primanjkovalo, ker je za istimi mnogo vprašanj. Posredovanje stanovanj je imelo deloma vseh, a vajencev ni bilo mogoče dobiti. Istotako je bilo tudi vnjanja naročila težavno rešavati.

— **Zastopstvo parobrodne družbe „Severo-nemškega Lloyd“** v Ljubljani nam naznanja, da je tudi ta družba prevozne cene za Ameriko znatno znižala za vse parnike.

— **V cestnem jarku.** Posestnik Ivan Bučar v Velikem Mlačevem štev. 12, je včeraj v pijanosti zavoil kraj ceste tako, da se je voz prevrnil in sta voznik in konj padla v cestni jarek. Konj je bil vsled tega tako splaščen, da je potem skakal po cesti in še enkrat padel ter se tako pobil na nogah, da ni mogel dalje. Danes ga je kupil konjski mesar.

— **Črnilo je pila.** Brezposelna služkinja Matilda Simončičeva, stanujoča na Sv. Martina cesti št. 24, si je včeraj popoldne na poseben način hotela kondati življenje. Spila je stekleničico črnila, katero pa ni imelo pričakovane uspeha. Vzrok poskušene samomoru je bila nesrečna ljubezen.

— **Z lopato.** Delavec Anton Planinšek, nastanujoč na cestni mestni log št. 4 in delavka Marija Trojarjeva, stanujoča na cesti na Loko št. 20 sta se pri delu sprla in je prvi slednjo udaril z lopato po glavi in jo precej ranil.

— **Delavsko gibanje.** Včeraj se je pripeljalo do Ljubljane 480 laških delavcev. Takaj jih je izstopilo 90, drugi pa so se odpeljali naprej proti Dunaju. — V Ameriko se je odpeljalo včeraj ponoči 30 izseljencev. — Iz Amerike je došlo včeraj 20 oseb v Ljubljano.

— **Nepreviden kolesar.** Monter M. T. je vozil danes zjutraj po Rimeki cesti tako neprevidno, da je podrl na tla delavko v tabačni tovarni Marg. Poštebergerjevo, stanujočo v Sv. Florjani ulici št. 19.

— **Izgubljene reči.** Šolska učenka Ana Schley, stanujoča na Resljevi cesti št. 20, je izgubila včeraj na poti po Resljevi cesti, Komenskega in Dalmatinovih ulicah do Miklošičeve ceste zlat obesek na srebrnem obročku. — Branjevka Frančiška Bezajeva, stanujoča na Poljanski cesti št. 47, je izgubila danes na Mestnem ali na Pogačarjevem trgu mošnjiček s svoto 22 K.

— **Ostanki blaga za mobilije „Creton“ po gl. 1.90.** Od danes do sobote, toda samo ta teden, razpoljila trgovina s preprogrami Orendi, Dunaj, I. Luček 2, lepe ostanke »Cretona«, 650 m dolge in 76 cm široke, po izjemni ceni gl. 1.90 za cel ostanek! Krasen cenik z barvastimi slikami preprog in zastorov gratis in franko. 105

— **Hrvaške novice.** O smrti Slovence profesorja Ivana Zevnika se poroča iz Sarajeva, da je vest o zastrupljenju hudobna izmišljotina; profesor je umrl valed nadihe in ker mu je srčna žila počila. Tako je potrdil tudi zdravnik dr. Mišetić v mrtvaškem listu. — Izlet v Novo mesto priredi zagrebški klub motociklistov jutri dne 10. t. m. ali v slučaju slabega vremena dne 17. t. m. — Srbski shodi. Srbska samostalna stranka je napovedala več shodov v bližnji bodočnosti, in sicer v Adaševcih, Vrginmestu, Korenici in Gradcu.

— **Najnovejše novice.** Verski prestopi iz narodnih nagibov. Dne 20. t. m. se začne pri sodišču v Marmaroš-Szigetu kazenska razprava proti nekaterim slovaškim politikom, ki so razvili akcijo za prestop Slovačkov v pravoslavlje. Vzrok takemu gibanju je madjarizacija, ki jo hočejo uvesti napram Slovačkom tudi potom cerkve. Za to gibanje sta vedela patrijarh Branković in nadškof Bogdanovič. Istotako iz narodnih nagibov je izstopilo v gališki vasi Zalucze 580 Malorusov iz grško-katoliške v pravoslavno vero. — Perzija si želi avstrijskih častnikov. Perzijska vlada je zaprosila avstrijsko vlado, naj bi ji odstopila 12 aktivnih častnikov za reorganizacijo perzijske vojske. Avstrija je odgovorila, da potrebuje sama aktivne častnike.

— **Romunski državni proračun** izkazuje 35 milijonov frankov prebitka, od katerih se je določilo 30 milijonov za vojne namene.

— **Polom velike banke.** Na način Humbertovih sleparij ustanovljena »Banque centrale de credit mobilier et industrielle« v Parizu je osleparila revnejše vlagatelje za 25 milijonov frankov. Voditelji sleparske banke so pod ključem.

— **Prijetna kaznilnica.** V misourski kaznilnici pri Jefferson-City je hotelo 50 jetnikov naskočiti uradnike ter oprostiti sojetnike. Načrt se je pravočasno preprečil. Pri preiskavi celice so našli 20 funtov dinamita, mnogo revolverjev, potron, bodal itd.

— **Afera dr. Orlovski.** Neka Natalija Gröbe v Gradcu je naznala sodišču, da ji je izvalil dr. Orlovski 5000 K s pretezo, da potrebuje denar za kavcijo, da priskrbi njenemu sinu neko službo.

— **Kaznovano poštenje.** Pred dvema letoma je našla na Dunaju siromasna vdova M. Dlask zavoj, v katerem je bilo 48.000 K. To svoto je izgubil neki stotnik ter je bila kavcija neke častniške vdove. Vdova je nesla denar v pisarno divizijskega poveljništva, kjer so ji izplačali za njeno poštenje nagrado — 1 krono. Vdova je odklonila to nagrado ter tožila za postavno 10% najdenino. Prva instanca je njeno tožbo zavrgla ter je obsodila v tožbene stroške 111 K. Pri drugi instanci je imela tožba isti uspeh in stroški so ji narasli na 400 K. Prosila je za avdienco pri cesarju, toda niso je pustili k cesarju, bopn pa ji je bila doma zarubljena počna premičnina za sodne stroške. V svojem obupu je hotela vredi pisano prošnjo v cesarjev voz, toda vsled prevelikega razburjenja se je tik pri cesarjevem vozu onesvestila ter se zgrudila na tla. Policija ji je odvzela prošnjo ter jo poslala v kabinetno pisarno. Na ta način morda pride revica vendar le do pravice.

— **Za ruski vojni fond.** Mnogo petrograjskih klubov je sklenilo, da prostovoljno obdajo vsak zavoj igralnih kart s 25 kopejkami za vojni sklad. Drugi klubi so zopet sklenili, da izročijo temu skladu vse globe, ki jih plačajo igralci. V ta namen so se globe povišale. Na ta način dobi vojni sklad lepe svote, ako se ta običaj vpelje po celi Rusiji. Vedeti je namreč treba, da se je lani prodalo v Rusiji 663.596 zavojev kart

za 3.609.365 rubljev. Ako se vsak zavoj obdaži z 20 kopečkami, znaša to svoto 1.592.650 rubljev.

*** Kultura Nemcev v pravi luči.** Med tem, ko je vlada trdila, da so Hereri v nemški južnozpadni Afriki morili ženske in otroke, piše sedaj neki nemški misijonar, da to ni resnično in da so to baš Nemci počenjali. Misijonar poroča, da so one ženske, o katerih so trdili nemški uradni časopisi, da so jih Hereri usmrtili, še žive, dasiravno bi jih Hereri lahko usmrtili. Domačini so celo ženskam pomagali, da so prišle v vojaške postaje. Herero, imenoma Etifa, je ženskam in otrokom celo ponudil svoje vole, s katerimi so se potem peljale v Okahandijo. Misijonar Brockman je na čelu žensk in otrok korakal neovirano mimo sovraških Hererov v Okahandijo in neko nemško dekle je prišlo brez spremstva skozi sovražne vrste v Otjimbingwe. Isti misijonar tudi poroča, da so v njegovo kočjo pribežali trije Nemci. Dva sta bila kupca, katera sta domačine izkoriščala, tretji pa je bil naselnik. Kmalu nato so prišli Hereri k misijonarju, ki so odvedli oba kupca, dočim naselniku niso ničesar storili. Misijonar trdi, da so bili Hereri prisiljeni prišesti v vstajo radi izkoriščanja po kočah, kakor tudi radi grozovitosti. Nemci nadalje tudi ne spoštujejo svetosti zakona in ne puste domačih žensk v miru. Nemški uradniki tudi desetokrat bičajo domačine, in sicer tako, da obležijo običajno mrtvi na mestu. Končno navaja misijonar tudi kot uzor nemškega barbarstva prince Prosper Arenberga, pred katerim ni bila niena ženska varna. Isti nemški prince je umoril tudi nekega uglednega domačina, čegar lepo soprogo si je hotel prilastiti. Omenjena ženska je bila hči nekega glavarja, torej hči prince. Radi tega vprašuje misijonar: »Kateri izmed nemških princov in knezov bi ne naščeval žalitve svoje sestre?« (In ta princ je bil izpuščen iz zaporov!)

*** Roparski veteran.** Te dni je umrl v Kalabriji v Italiji na svojem najetem posestvu neki 70letni starček. Izgledal je kakor kakov častiljiv patrijarh, v resnici pa je bil bivši brigant, eden najhujših, kar jih je videla Kalabrija. V neki bandi brigatov, ki so se bile zasnovele iz vojske Bourbonov v Neaplju po zmagi Garibaldijevih čet, je bila najgrozovitejša ona roparskih glavarjev Giuseppe Caruso in Ferdinando Cocia. Prvi »častnik« v tej bandi je bil neki Antonio Rocella, ki je bil širom znan zbog svoje krutosti. Vse je trepetalo v grozi pred njim. To je bil tisti starček, ki je sedaj umrl v Kalabriji. Kako je postal ropar? Prišedši domov iz bourbonske vojske, je našel svojo rodbino ruinirano, a očeta so mu odtirali v ječo vsled krive obdolžitve. To ga je ogorčilo in mu ogrenilo čustva tako, da se je umaknil v gore in prisegel huto maščevanje. In držal je besedo. Dobil je naslov rezalca nosov. Vsakemu kraljevemu vojaku ki mu je prišel v pest, je odrezal nos. Odrezal je najmanj 25 nosov. Ali slednjič so bili ranili in vjeli tudi njega ter ga obsodili na smrt. Toda reši se je smrti s tem, da se je na predvečer, predno je imel biti ustreljen, obvezal izdati generalu Fontanu glavarja roparjev Caruso, ako se mu smrtna kazen spremeni v ječo. Tako se je zgodilo. Ko je bil izpuščen, se je nekdanji rezalec nosov povrnil v domovino, prijel zopet za gnojne vile in je bil — češčen in slavljen od vseh kakor naroden junak.

*** Srečna občina** je Beiertheim pri Karlsruhe. Občinski proračun izkazuje 58.764 mark dohodkov in 37.924 mark izdatkov, potentakem 20.840 mark preostanka, ki si ga občani lahko razdele med sabo. Občina se ima zavežati za tako ugodni finančni položaj bližini mesta Karlsruhe, ki ji je plačalo za odstop potrebnega sveta za regulacijo mesta že več stotice mark. Zato pa se ta srečna vas tudi na vseh koncih in krajih modernizuje, ulice so tlakovane, zida si veliko mestno hišo s telovadnico itd ter vaščani niti ne marajo, da bi se prikljčili mestu.

*** Preveč živahne sanje.** Kmet Nikolaj Stanić pri Temišvaru je postal žrtva svojih bujnih sanj. Sanjalo se mu je, da so v lomili roparji v njegovo hišo. Sanje pa so bile tako žive, da je skočil iz postelje ter začel vpit: »Roparji! Pomagajte!« Takoj so bili vsi domači pokoncu in njegov brat Stefan je pretekel z nabito puško v sobo ter ustrelil v temno postavo pri vratih misleč, da je ropar. Bil pa je to njegov razburjeni brat Nikolaj, ki se je zgrudil smrtno zdet ter v nekaterih minutah izdihnil.

*** Nemška nadutost.** Nemški šovinizem ne preganja samo slovanske politike, temuč tudi njihovo literaturo in umetnost. Tako piše v znani reviji »Zukunft« neki Karl Jentsch o Julij Zeyerjevem romanu »Amil in Amica« ki je izšel

nedavno v nemškem prevodu v Slavische Romanbibliothek. Nedavno umrli pisatelj tega romana je dokazal svojo romantično nravo tudi s tem, da je po neumnosti češko pesnik. Ako bi bil ta roman izšel pred 100 leti, godilo bi se mu bolje v dveh ozirih. Prvič bi njegov pisatelj ne bil mislil na to, ga pisati v češkem jeziku, ki je takrat živovaril le kot kmečki jezik; nadalje bi ga ne bilo treba prevajati v nemški svetovni (?) jezik, da postane pristopen širšemu krogu bralcev. — Narč ki tako blati kulturne pojave drugega naroda, ima za pravo literaturo pač ravno toliko smisla kakor poučbenjski v Lincu za Kubeliko vrednost.

*** Redilna vrednost alkohola.** Neko društvo proti zlorabi opojnih pijač je izdalo natančno razkazilo o pametni prehraniti iz tega razkazila je razvidno, da se dobi za eno krono redilnih snovi v enoti: pri sočivju 1068, krompirju 766, do koladi 752, rižu 544 v kravem mleku 444, slaniku 382 maslu 335 sladkorju 322, svinjski gnjati 216, sadju 100, malinovu 90, pivu 60, vinu 33, konjaku 1 in pri žganju 0. Redilne enote posebnih teh predmetov, koliko se jih dobi za eno krono, so razdeljene v svoje enote ter razstavljene v steklenih posodah.

*** Iz naravoslovja.** Neki francoski učenjak je izumel celo vrsto umetnih naprav, s katerimi je možno določati moč raznim žuželkam. Pri poskusih je dognal, da imajo najmanjše žuželke v razmerju največjo moč. Tako zamore vleči navadni hrošč razmerno 21krat večjo težo, nego konj, bučela celo 30krat večjo. Konj vleče sedemkrat večjo težo nego sam tehta, hrošč 14krat večjo in bučela 20krat večjo.

*** Novo katoliško društvo.** Na Dunaju se snuje »Društvo ločnih katoliških znuj«, ki si je postavilo za lo, da se mora spremeniti avstrijska postava, ki zabranjuje ločenim zopetno možitev. Društvo se bo potegovalo za civilni zakon, kakršen obstaja skoraj že v vseh katoliških državah ter omogočuje loče nim se znova poročiti. Vztrajnim članicam novega društva najbrže predsedava vsiljen jim celibat. Zagotovile so si že soprogo raznih državnih poslancev.

*** Lepa navada.** V nekem okraju Norveške dovoljuje domača navada zaroke le takim dekletom, ki znajo kuhati, peči, šivati in pesti. Radi te navade ni v odločnih krajih nobenega dekleta v dobi 15 let, ki ne bi dovršeno znalo vseh teh umetnosti. Kdor se hoče tam oženiti, ta je gotov, da dobi ženo, ki je iz vseh omenjenih predmetov že napravila izpit s pohvalo.

*** Kako so ameriški senatorji podkovani v evropski zgodovini.** Nedavno se je baval senat Zedinjenih držav s Friderikom Velikim in z njegovo soho, ki jo je podaril nemški cesar Viljem ameriškemu narodu. Ker najbrže nobenemu senatorju ni bilo znano, kdo in kaj je bil ta Friderik Veliki, proučili so zvečer tozadevne zgodovinske informacije. Najbolje se je pripravil senator Steward, ki je bil glavni govornik v tej zadevi. Govoril je dolgo in temeljito, da ga je vse obendovalo. Ko pa je svoj govor dovršil, opozoril ga je neki profesor, da je bil njegov govor o ruskem carju Petru Velikem. Pri studiranju je namreč senator ta dva »velika« vladarja zamenjal.

*** Srečna nesreča.** Pred več leti je poslala bogata Francozinja, ki je bivala na deželi, svojega slugo v bližnje mesto, naj nese k zlatarju popravit dragocen prstan. Na malem mostiču je vzel sluga prstan iz žepa ter ga ogledaval radovedno, ali po nesreči se mu je isti zmuznil z roke in padel v potok. Zastonj je iskal prstan do večera. Ves obupan se je bal nazaj k svoji gospodnji ter je bežal v bližnje primorsko mesto, odkoder se je že drugi dan na parniku, na katerem je dobil primerno službo, odpeljal v Istočno Indijo. — Pred nedavnim časom je stal na omenjenem mostiču elegantno oblečen gospod pod pazduho je imel dežnik in zamišljeno je gledal v potoček, čegar bistri valčki so se šumljaje pomikali naprej pod mostičem. Bil je nekdanji sluga. V Indiji je imel srečo in pridobil si je veliko premoženje. Zdaj se je povrnil zopet v svojo domovino, da bi tukaj preživel svoja stara leta. Izvedel je pa, da je njegova gospodinja še živa in napotil se je zdaj k njej, da ji izroči dragocen briljanten prstan. V bližnji vasi je pustil svoje služabnike in kočijo, da je sam peš in premišljaje hodil po poti, ki ga je po nesreči privedla k sreči. — Nekoliko časa je stal na mostiču, kar ga je neka nepremagljiva moč gnala doli k bregu potočka. Stopil je k stari vrbi, ogledoval mali tomun, katerega je okroževala vrbina korenika, sunil s koncem svojega dežnika v tomun rekoč: »Da, sem, v to luknjo je moral pasti!« Na to je zopet hitro potegnil dežnik in

kako se je začudil, ko je na koncu dežnika zagledal — prstan, katerega je bil pred več nego dvajsetimi leti ves dan zastonj iskal!

*** Pred odpotovanjem na rusko-japonsko bojišče.** Ruski topničarski častnik Gustav Nikolaevič Rogozinski je prišel meseca marca iz Francije na Dunaj, da bi se podal od tukaj v Port Artur. Njegovo odpotovanje pa se je zakasnilo, ker se je seznanil na Dunaju z lepo, od svojega moža ločeno ženo ter sta se zaljubila. Dva tedna sta preživela v ne skajeni ljubezni. Nekega dne pa sta se grdo sprla ter je prišlo med njima do javnega škandala v nekem hotelu. Dne 24. m. m. pa so častnika zaprli, ker ga je dama ovadila zaradi nevarne grožnje, izsiljevanja in tatvine. Sodišče pa je preiskavo ustavilo, ker ni bilo dokazov, pač pa ga obtožilo zaradi krivega javljanja, ker se je pri policiji izdal za »grofa Kleinmichla«. Obtoženi, ki je sin bogatega ruskega graščaka iz Petrograda, je bil zaslisan s pomočjo ruskega tolmača. Izpovedal je, da na policiji sploh ni izpregovoril besedice, ker je bil — pijan kakor čeber. Govorila je zanj spremljevalka gospa pl. V., ki ga je tudi izdala za grofa, da bi se izognila škandalu. Gospa je to tudi priznala. Sodišče je častnika opustilo, ter mu takoj izročilo vojaške dokumente, nakar je tako izkušeni nemudoma odpotoval v Azijo na bojišče.

*** Princezinja Lujza Koburška.** Pariški žurnalst Henry de Musanne se je nalašč mudil več dni blizu sanatorija Lindenhof, kjer imajo zaprt Lujzo Koburško, da se prepriča, ali je princezinja res blazna. Žurnalst je prišel do prepričanja, da princezinja ni blazna ter sploh nikoli ni bila slaboumna. Princezinja nima druge želje, kakor da bi postala prosta. Ona je sicer slabotna ženska, toda popolnoma normalna. Od sorodnikov zapuščena, je izročena takozvani dvorni dami Gebauer na milost in nemilost. Od njene letne rente 120.000 mark se bogati cela banda, ki ima princezino zaprto. Ker jo je lansko jesen njen bivši ljubimec na izprehodu presenetil, kaznovali so jo zaradi tega ter jo zaprli dva dni v osamljeno celico. Ko so v zavodu zvedeli, da je imenovani žurnalst v bližini z namenom, da opazuje, obkolili so Lindenhof orožniki. Zaradi tega je kmalu zapustil deželo, da se letnici vsaj zopet dovoli hoditi na izprehod.

*** Nevšečna zamenjava.** Neki list v Ameriki je izgubil dva zvesta naročnika iz sledečih vzrokov: Neki »srečni« oče dvočkov je prosil pri uredništvu pismo za svet, kako naj bi postal z njima za časa, ko dobivata prve zobe a drug naročnik bi bil rad zvedel, kako bi pregal iz svojega vrta kobilice. Vsled zamenjave imen je dobil oče dvočkov sledeči odgovor: »Pokrijte jih skrbno s slamo, zažite in hitro se bodele znebili nadležnega mrčesa.« — Tisti pa, ki so mu kobilice delale preglavico, je dobil odgovor: Dajte jim malo kastorovega olja ter drgnite čeljusti rahlo s slonokosteno palico.

*** Svojo farmo zapustil »Kristu«.** Pri sodišču v Moberly, Mo. so pravkar prišli do nekih starih listin, s katerimi se zapuščata neka farma, obsegajoča 120 akrov zemljišča, kot posmrtno darilo — Kristu. Ta znamenita oporoka, zapuščene Johnson Wrighta in njegove žene Elize, je bila napravljena l. 1850. Postava pa zahteva, da se mora vsaka oporoka po smrti dotičnika sodnijsko potrditi, a do tega ni prišlo in tudi oglašil se ni nihče v ta namen. V oporoki je še posebej poudarjeno, da se zapuščata celo premoženje »Jezusu Kristu« kot edino pravemu nasledniku vsake zapuščine. — Originalnejše verske prismođarije si pač ne moremo predstavljati. Menda ne bo dolgo, ko se bo začelo farstvo puliti za tisti ko zemlje in si lastiti pravico do zemljišča v imenu edino zveličevalne cerkve! — Sicer pa taka prismođarija ni samo ameriška posebnost; tudi škof Bonaventura je postavil na šentvidskem polju veliko bajto — »Kristusu Zveličarju sveta!«

*** Puščavnikov zaklad.** V decembru je izginil v neki zapuščeni ulici v Parizu živeči samotar Naruse Thibaut. Sosedje so mislili, da je odpotoval. Februarja pa je policija s silo odprla njegovo stanovanje ter našla puščavnika pri mizi sedečega mrtvega. V splošno začudenje pa ni bilo v sobi nikakega duha, temuč je bilo njegovo truplo kot mumija. Preživil je namreč le z mlekom, čajem in trdo pečenimi kolački. Pri preiskavi so se našle samo cele skladnice praznih zabojčkov, v katerih so bile smotke. Vse so bile natančno zaznamovane s številkami. Ker ni bilo najti denarja, naročili so mu krsto za reveže. Sele pri natančnem iskanju so našli za podobami na steni 900.000 frankov, v nekem nerazrezanem romanu 250.000 frankov, drugod zopet manjše svote. Vsega denarja so nabrali na ta način 1.400.000 frankov. Tudi oporoka se je našla ter je zapustil svojim nečakinjam le male svote, za glavne dediča je postavil ravna-

telja angleške družbe »prijatelj miru«, katere član je bil pokojni ta čudak.

*** Petrarca o papežih.** Nežni italijanski pesnik Petrarca je bival v neposredni bližini papeževega dvora v Avignonu ter opisal življenje papežev na dvoru v svojih »Epistulae sine titulo« sledeče: »Tudi Ciceronovo pero bi ne moglo vsega opisati, kar se tukaj godi. Za zlato dobiš vse, nebesa in Kristusa. Rop, posilstvo, prešestovanje, to je posel pontifikalne lascivitete; zakonske može se spravi iz dežele, da ne morejo mrmrati, njihove žene onečajo, napravijo noseče, jih potem možem vrnejo, po porodu pa jih vzamejo zopet nazaj, da znova gasijo pohotno poželenje Kristusovim namestnikom. Reka umazanih pohot, nezaslišana hudodelstva brezsrčnosti, to so znaki tukajšnjega življenja. Ako bi prišel danes Judež s svojimi 30. srebrniki, sprejeli bi ga in odšel bi čez Kristusov prag brez vinarja v žepu.

*** Menažerija.** A.: Ali greste z menoj v menažerijo? — B.: »Ne, doma ostanem. Moja starejša hči hodi kakor kengerj, moja druga hči čeblja kakor papiga, moj sin se smeje kakor hijena, moja žena me nadzoruje kakor sokol, naša kuharica je požrešna kakor volk, moj sluga je okoren kakor medved, moja tašča pljuva kakor lama ter mi pravi stari gorila. Zakaj bi šel tedaj v menažerijo? Ako že kam grem, hočem imeti izpremembo.«

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 9. aprila. Ministrski svet je imel danes popoldne sejo. Hartel in Call se seje nista udeležila. Ministrski svet je odločil, na kateri dan se skliče poslanska zbornica.

Dunaj 9. aprila. V slovanskih političnih krogih je obudilo skrajno ogorčenje, da se je rektor Escherich drznil hrvatske visokošolce sčuvati proti ustanovitvi slovenskega vseučilišča. Temu človeku se bo moralo v parlamentu povedati, da ga niti slovensko niti italijansko vseučilišče nič ne briga.

Opatija 9. aprila. Ob dveh ponoči se je pripeljal italijanski minister zunanjih del, Tittoni, na vojni ladji »Dogali« semkaj. Zjutraj ob 8. uri ga je na ladji obiskal italijanski poslanik na Dunaju, vojvoda d' Avarna, ki se že nekaj dni mudi v Opatiji. Ob 9. uri je prišel v imenu Goluchowskega pozdravit ministra Tittonija legacijski svetnik baron Gagnern. Minister Tittoni je ob 1/10 zapustil ladjo in šel v vilo »Flora«, kjer stanuje grof Goluchowski. Ta je italijanskega ministra pozdravil pri vходу v vilo in se potem umaknil z njim v salon. Pri ti jako dolgi konferenci je bil navzočen tudi vojvoda d' Avarna, ki se zadnje dni ni umaknil iz svoje sobe, ker je pripravljal za to posvetovanje pismen elaborat. Minister Tittoni je imel, predno se je odpeljal iz Benetk, jako dolge konference z bivšim italijanskim ministrom na Dunaju, grofom Nigro. Po dopoldanski konferenci Goluchowskega in Tittonija je bil dejeuner, katerega se je udeležil tudi iz Lovrana došli minister Call. Zdaj se konferenca nadaljuje. Ob 1/6 bo diner. Minister Tittoni se odpelje še danes.

Praga 9. aprila. Izvrševalni odbor mladočeskkih državnih in deželnih poslancev je sklican na torek, da se posvetuje o nadaljnjem postopanju stranke posebno z ozirom na posredovalno akcijo Poljakov. Poročevalec bo dr. Pacak.

Pariz 9. aprila. Bivša španska kraljica Izabela, ena največjih lahkoživk, kar jih je kdaj svet videl, je danes ob 1/10. depoidne umrla, dosegla je starost 74 let. V pregnanstvu je živeła od leta 1868.

Berolin 9. aprila. »Lokal-Anzeiger« trdi, da je na mandžurski železnici jako velik nered. Viak namestnika Aleksejeva se je na potu dvakrat ustavil. Tudi za kurjavo in razsvetljavo vagonov ni skrbjeno. Aleksejev je nekega postajenačelnika in njegovega namestnika radi tega odstavil.

Rusko-japonska vojna.

Petrograd 9. aprila. Čuje se, da je večji del ruske armade postavljen ob kitajski meji, da bi kitajska armada ali kitajske čete ne mogle zahrbtno napasti Rusov.

Petrograd 9. aprila. Generala Stakelberg in Zabelin sta poslana na bojišče.

Irkutsk 9. aprila. Včeraj je to postajo pasiralo 25 čerkeskih prostovoljcev, ki se udeležijo na lastne stroške vojne. Oglašeni je še kakih 1000 prostovoljcev, ki gredo vsi v Ljaojang.

London 9. aprila. Japonci so spravili v Jogampo že 10.000 mož. Južno od Vidžu ni nobenega Rusa več.

Gospodarstvo.

Tržno poročilo.

Na žitnem trgu nimamo v preteklem tednu zaznamovati nikakih posebnih izprememb. Kupčija je bila razmeroma maloobsežna, cene vsled tega po večini neizpremenjene. Malenkostne fluktuacije povzročajo sedaj od raznih strani prihajajoča poročila o bodoči letini, ki se pa vsa glase povoljno, bodisi iz Amerike, Ruske ali drugod. Izjemoma iz kakega okraja se poroča, da je stanje žitne rastline manj povoljno ali celo slabo — toda to ne napravi posebnega vpliva vzpričo inace dobro obetajoče letine. Ako ne pride kaj posebnega, ostal bo žitni trg v nadalje mlačen in popustljiv.

Pšenica je od zadnjega našega poročila na kurznih cenah nekoliko odnehala, to pa za april, maj in oktober; efektivno se je pocenila na borzi za dobrih 5 h. Povpraševanje pa je skrajno minimalno. Na eni strani so namreč zaloge moke še velike, na drugi so znatne nove kupčije vsled obstoječih sklepov nemogoče — zato se je večjih kupčij nadejati šele drugi mesec.

Rž ostaja še vedno zanemarjena, kurz se le neznatno izpreminja.

Koruza se je pričela nagibati pod kurz 5-20 K in je močee, ako so poročila o velikih zalogah istinita, da bomo dospeli še na 5 K. Konzum sicer ni neznaten, vendar pa so dovozi po vodi zelo veliki, ki sprotni potrebi več nego zadoščajo.

Oves tudi nima zaznamovati posebnih izprememb, pač se prične zanj sezona in ni izključeno, da se mu cene v kratkem nekoliko napu.

Moka se bori z znanimi težkočami. Zaloge so vsespovsod razmeroma velike, odjem v času še nezadosten za izpraznjenje zalog, cene pšenice padajo — torej so reducirane cene v kratkem neizogibne.

Petrolej ostaja neizpremenjen, v ostalem pa tendira trdno.

Spirit enako.

Riž. Surovi riž se je iznova podražil, ker kupuje Japan velike partije nazaj. Tendenca je radi tega zelo trdna. Pri nas so cene vsled tuzemskih riževih tovarn, ki si močno konkurirajo, in pa vsled obstoječih sklepov — nekam vedno enake, vendar pa se je nadejati poviškov.

Kava se je za termin podražila do 2 frankov. Temu bo moral najbrže efektivni trg slediti, kajti doslej je podražanje le zato izostalo, ker ni bilo pravega zaupanja v spekulacijo za termin — to pa uture se nekoliko časa obveljati. Trdi se pa tudi, da so nekateri pridržali velike množine kave v notranji Braziliji, da bi postali dovozi v pristanišča manjši ter bi spekulacija imela pddlago za podražanje. Dovozi od 1. julija do 25. marca so znašali v letih:

	1903/4	1902/3
Rio	3,598.000	3,299.000 vreč
San.	5,780.000	7,102.000 "
Skupaj	9,378.000	10,401.000 vreč,
	1901/2	1900/1
Rio	4,470.000	2,310.000 vreč
San.	8,667.000	7,004.000 "
Skupaj	13,137.000	9,314.000 vreč,
	1899/900	
Rio	2,926.000 vreč	
San.	5,292.000 "	
Skupaj	8,218.000 vreč.	

Vidne zaloge v Havru so znašale 24. marca 1904 3,502.223 vreč proti letu 1903 3,416.095, l. 1902 2,929.074 in l. 1901 1,535.863 vreč.

Sladkor tendira trdno neizpremenjeno.

Milo v prid družbe sv. Cirila in Metoda se vzpričo izborne kak vosti širi po vsi slovenski zemlji tako rapidno, kakor doslej nobeno drugo milo, dokaz temu, da se blago samo najbolje priporoča, kajti narodnostni moment, posebno po deželi, še dolgo ni toliko dozor, da bi ta sam spodbujal k razširjenju kakega blaga, pa naj ima čisti dohodek tudi najblajše namene.

Odda se precej prostorna KLET

pri Fr. Igliču v Ljubljani
Mestni trg šte. 11. 1000-2

Fotografski aparat

13x18, z vso pripravo, se iz proste
roke prodaja. 982-2
Naslov pove uprav. „Slov. Naroda“.

Na prodaj

je nekoliko 941-3
pohištva, kuhinjska
oprava, slike, ure itd.

Za več let v najem se išče gostilniška koncesija

v Ljubljani. 1008-1
Več pove upravništvo „Slov. Naroda“.

Zaradi bolezni se odda slikarska in plesarska obrt

z vsem orodjem vred. — Ponudniki naj
se oglašajo pri Alojziju Götzlu,
slikarskem in plesarskem mojstru v
Kranju. 983-2

Tovarna za usnjarijo in posestvo

se prodaja ali daje v najem z dnem
16. aprila 1904.
Hiša zadostuje za vso družino.
Več se izve v upravništvu „Slov.
Naroda“. 910-2

Sprejme se korespondent

za slovenski in nemški jezik, uren sto-
nograf. Prednost imajo oni, ki znajo
tudi italijansko.
Naslov pove upravništvo „Slov.
Naroda“. 985-2

25 kron si prihrani
vsak bralec te

!!! ANONCE !!!

4 pari čevljev samo K 8.50.

Ker je več velikih tovarn ustavilo pla-
čila, se mi je poverila prodaja velike mno-
žine čevljev pod tvorniško ceno. Prodaj
torej vsakemu 2 para moških in 2 para
ženskih elegantnih, jako lepo za poletje
opremljenih čevljev s kapicami, jermeni in
zbitimi podplati, iz sivega, rjavega ali čr-
nega usnja. Vsi 4 pari stanejo samo K 8.50.
Pošilja se, če se denar naprej pošlje ali pa
po poštne povzetju. 1004

S. URBACH, razpošiljalnica čevljev
Krakov št. 364.

NB. Za mero zadostuje, če se navede
dolžina. Zamena dovoljena ali se pa vrne
denar, vsled česar je vsak riziko izključen.

Poskusite

pristni
rastlinski
liker
Florian

Varstvena znamka.

Ogreva in oživilja telo,
Budil tek in prebavo,
Daje dobro spanje.

Lastnik:

5-80

EDMUND KAVČIČ, Ljubljana.
Vzorci se radovoljno dajejo brezplačno.

MANDELJEVI OTROBI
Z VUOLČNIM DUHOM NAJBOLJŠE SREDSTVO
ZA GOJITEV POLTI

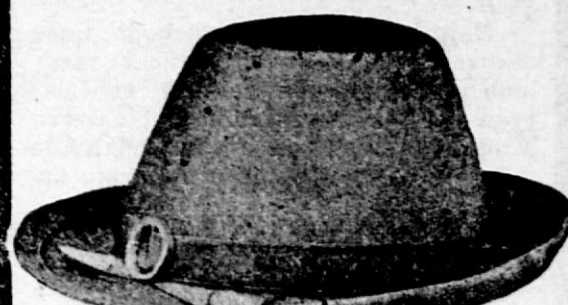
A. MOTSCH & CO, DUNAJ
K. U. QUELLENGASSE 116 in L. U. GLOCKEN 523

AVGUST REPIČ

sodar 16
Ljubljana, Kolezijske ulice 16
(v Trnovem)
izdeluje, prodaja in popravlja
vsakovrstne
sode
po najnižjih cenah.
Prodaja stare vinske sode.

J. S. Benedikt

v Ljubljani, Stari trg
(tik glavne prodajalne
na voglu).

Največja zaloga
klobukov
najnovejše fačone.
Nizke cene.
Prodaja na drobno in debelo.
Ceniki brezplačno.

Glavna trgovina:
Stari trg šte. 21.
Pekarija
in slaščičarna

J. ZALAZNIK

Filijalke:
Glavni trg 6
in
Sv. Petra cesta 26

Avg. Agnola
Ljubljana
Dunajska cesta št. 13.

Velika zaloga
steklenine, porce-
lana, svetilk, zrcal,
šip itd. itd.
Steklenice, kozarci,
vrčki itd.
po najnižjih cenah.

Kogar nadleguje **kašelj**
najposkusi kašelj ublažu-
joče in veleokusne
Kaiser-jeve
prsne bonbone.

2740 notarske overovlje-
nih spricelval jamci
za gotov vseh pri
kašlju, hripavosti, katarju in
zažlenuju.

Zavrnite, kar se vam ponudi drugega!
Varujte se prevar! Le pravi z varst-
veno znamko „tri jelke“.

Zavoj 20 in 40 vln. 2780-25

Zalogo imajo: V Orlovi lekarni poleg
železnega mostu v Ljubljani, v dež.
lekarni pri Mariji Pomagaj Milana Leu-
steke v Ljubljani in pri Ubaldini pl.
Trnkoczyju v Ljubljani. — V Novem
mestu v lekarni S. pl. Sladovič.

Učenec

ki je dovršil 2 ali vsaj 1 srednjo šolo,
krepke postave, se sprejme takoj v
997 trgovino z mešanim blagom 2

Albin Rant v Kranju.

Uradno dovoljena
najstarejša ljubljanska
posredovalnica stanovanj in služeb

G. FLUX

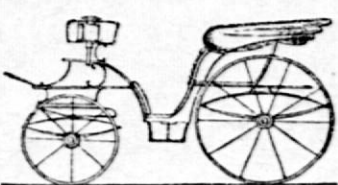
Gospodske ulice št. 6 1007
išče nujno:

fino kuharico k višjemu duhovniku, iz-
vrstno, trajno mesto; 3-4 restavracijske
kuharice, 70-80 K plače; fine in navadne
sobarice, kuharice, otroške varuhinje,
drugega slugo k gospodi v Zagreb, 2
postiljona, 3 računajoče natakarice,
spretno donšalko jedil za Beljak, 24 do
30 K plače itd. itd. Potnišna tu, več v
pisarni.

Reko	Kava	direktno	Reko
najboljše blago, franko, carine prosto, po povzetju za 5 kil.			
• Santos, zelena		gld. 5.75	
• Domingo, lahka		6.50	
• Salvador, močna		6.50	
• Java zlat, rumenkasta		7.-	
• Kuba, jako fina		7.-	
• Perl, vefelina		7.35	
• Ceylon, žahtna		8.-	
• Java, modrozelenka		8.50	
Colonial-Import-Comp.			
poštni predal 183, Reka 621-5			

Esence

prve, neprekosljivo kakovosti, za iz-
delovanje likerjev, žgarij, vseh spi-
rituoz in jesiha pošiljam kamorkoli.
Velikanska prihranitev, neverjeten
uspeh zjamčen. 7.9-5
Zanesljivi specialni recepti.
Ceniki in prospekti gratis in franko.
Karel Filip Pollak
tovarna za esence v Pragi.
(Pošteni; spretni zastopniki se iščejo.)

Izdelovatelj vozov
FRANC VISJAN
Ljubljana, Rimska cesta št. 11

prilagoča svojo bogato zalogo novih
in že rabljenih 237-12

VOZOV.

„Škrat“

edini slovenski humoristično-sati-
rični tednik, ki prinaša izključno
originalne slike.

Izhaja v Trstu vsako soboto. —
Naročnina za vse leto 6 K, za
pol leta 3 K. Posamezne številke
se prodajajo po 10 stotink.

Zahtevajte brezplačne številke na ogled!

**Zahtevajte le
čistilni ekstrakt
Globus**

kakor ga kaže ta podoba

ker se ponuja 2 515-3

mного malovrednih

posnetkov.
Fritz Schulz jun.
Act.-Ges., Eger und Leipzig.

Optični zavod FR. P. ZAJEC

Ljubljana, Stari trg 28
priporoča veliko zalogo vsa-
kovrstnih očal, naočnikov,
daljnogledov ter vseh opti-
čnih predmetov.

Popravi in po-
stavi naročitve,
se izvrše točno
cenó in takoj

Žalne klobuke

v bogati izbiri od najcenejših do
najfinejših vrst priporoča 15

salon modnih klobukov

J. S. Benedikt, Ljubljana.

Josip Reich

parna
barvarija in kemična spiralnica
ter likanje sukna
Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4.
se priporoča za vsa v to stroko spa-
dajoča dela.
Postrežba točna.
Cene nizke.

Pariski moderci!

Pariski moderci!

Spreddaj ravna oblika,
ne tišči na želodec.
priporoča v največji izbiri
Alojzije Persché
v Ljubljani
Pred škofijo št. 21.

Tovarna in prodaja oljnatih
barv, firneža in lakov.
Električni obrat.

Brata Eberl leta 1842.

Prodajalna in komptoar:
Miklošičeva cesta št. 6.

Delavnica:
Igriške ulice št. 8.

Plesarska mojstra o. kr. drž. in o. kr. priv. juž. želez.
Slikarja napisov.

Stavbinska in pohištvena pleskarja.
Velika izbirka dr. Schoenfeld-ovih
barv v tubah za akad. slikarje.

Zaloga čopičev za pleskarje, si-
karje in zidarje, štedilnega mazila za
hrastove pade, karbolinje itd.

Posebno priporočava slav. občinstvu
najnovejše, najboljšo in neprecenljivo
sredstvo za likanje sobnih tal pod
imenom „**Rapidol**“.

Priporočava se tudi sl. občinstvu za
vse v najino stroko spadajoče delo v
mestu in na deželi kot priznano rečno
in fino po najnižjih cenah.

Suknenih ostankov veliko v zalogi.

**Za pomladno in
poletno sezono**

se priporoča trgovina s
suknenim, s platnenim in
z manufakturnim blagom

HUGO IHL

xxx v Ljubljani xxx
v Špitalskih ulicah št. 4.

Vzorci na zahtevanje poštnino prosto.

Lepo stanovanje

se odda za 1. maj. 357-44
J. J. Naglas, Turjaški trg št. 7.

Več meblovanih sob

odda za mesec maj
FR. IGLIČ, Ljubljana
Mestni trg šte. 11. 1001-2

Urarskega pomočnika

sprejme takoj 971-3
Ljudevit Potočnik
urar v Boh. Bistrici.

Za malo gostilno v malem
kraju na deželi se išče

kuharica

katera naj tudi umeje obdelovanje vrta
za sočivje.
Ponudbe na upravništvo „Slov.
Naroda“. 983-5

Krepak

deček

sposoben za trgovino se sprejme
v večjo trgovino na deželi.

Ponudbe na upravništvo „Sloven-
skega Naroda“. 996-3

Poleg tovarne na Vevčah se takoj prodaja nova hiša

z gostilniško-koncesijo, z lepim salo-
nom, veliko ledenico in lepim prostorom
za napravo vrta. Hiša je tudi pripravna
za vsak drugi obrt.
Več se izve pri Francu Lipahu,
posesniku v Dobrunjah št. 67, pošta
Spodnja Hrušica pri Ljubljani. 965-5

Išče se vesten in marljiv potnik za provizijo

za razprodajo dobro vpeljanega blaga
po celi Kranjski.

Velik konzum! Vpeljana trdka!

Blagohotne ponudbe pod šifro I.
F. K. 500 na upravništvo „Sloven-
skega Naroda“. 992-2

V najem se takoj odda
približno 5 orlov velik

travnik

na ljubljanskem polju v bližini mestne
bolnice za silo. — Na travniku se na-
haja 10stantni kozolec.

Več se izve pri lastnici Mariji
Mikuž v Ljubljani, Kolodvorske
ulice šte. 3. 983-3

Surovinsko društvo čevljarjev za Kranjsko
v Ljubljani.

Vabilo

občnemu zboru dne 10. aprila t. l.

ob 9. uri dopoldne

v salonu pivovarne „pri Auru“.

Dnevni red:

1. Poročilo ravnatelja,
2. Poročilo blagajnika,
3. Poročilo kontrolorja,
4. Poročilo preglednikov,
5. Polaganje letnega računa,
6. Razgovor o remuneraciji delu-
jočemu odboru.
7. Volitev.
8. Predlogi in vprašanja.

Ker je dnevni red jako važen, se
opozarjajo gg. člani, da se obnena
zboru udeležijo polnoštevilno.

Pravým pokladem

pro všechny, kdo pobouzením v mládí onemoc-
něli, jest výtěčné dílo:
Dra Retaua-Sebeochrana.
České vydání po 800 výtěčných německých. S 27
vyobrazeními. Cena 4 Kor. Čti je každý, kdo
vděčí dílu tomu se uzdravení. Lze je dostati u
nakladatelské firmy „Verlags-Magazin R.
F. Bierer, Leipzig, Neumarkt No. 21“, jakož
i v každém knihkupectví.

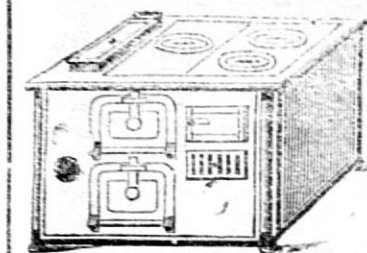

Ljudevit Borovnik

puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušok za lovcu in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje stare samokresnice, vsprejema vsakovrstna popravila, ter jih točno in dobro javiše. Vse puške so na c. kr. preskušene in od mene preskušene. — Ilustrirani ceniki zastoj.

Triumph-štedilna ognjišča

za gospodinjstva, ekonomije i. t. dr. v vsakršni izpeljavi. Že 30 let so najbolje priznana. Priznana tudi kot najboljši in najprejnejši izdelek. Največja prihranitev goriva. Specijaliteti: Štedilna ognjišča za hotele, gostilne, restavracije, kavarne i. dr. Ceniki in proračuni na razpolago. Glavni katalog franco proti doposlani namiki. 543-18

Tovarna za štedilna ognjišča „Triumph“ S. Goldschmidt & sin Wels 19. Gorenje Avstrijsko.

Klg Klg
150.000

dobrega sena
se prodaja.

Več se izve pri **Uji Predoviču** v Ljubljani, Ambrozev trg št. 7.

Stanovanje

v I. nadstropju, obstoječe iz 2 sob, predsobe, kuhinje in drvarnice, se odda ali takoj ali za 1. maj. Povpraša naj se pri lastniku, Hradeckega vas št. 1, pri dolenski mitnici. 942-2

1000 Krun

ako je goljufija!
Brezskrbno rodbinsko srečo jamči knjiga o preobitem blagoslovu otrok. Z več tisoč zahvalnicami pošilja diskretno za 90 h v avstr. znanih gospa A. Kaupa, Berlin S. W. 220 Lindenstrasse 50

Tovarna pečij

ustanovljena 1888.

Založnik zveze c. kr.

avstrijskih državnih uradnikov

Alojzij Večaj

Ljubljana, Trnovo, Opekarska cesta, Veliki strdon 9.

priporoča vsem stavbnim podjetnikom in sl. občinstvu svojo veliko zalogo najtrpežnejših in sicer od najmodernejših prešanih in poljubno barvanih do najprejnejših

prstenih pečij

različnih vzorcev kakor: renaissance, barok, gotške secesion itd., kakor tudi štedilnike in krušne peči lastnega in domačega izdelka po najnižjih cenah ter je v svoji stroki popolnoma izvežban. 909-2

Ceniki brezplačno in poštne prosto.

DRAGOTIN PUC

tapetnik in preprogar

Dunajska cesta št. 18

izvršuje vsa tapetniška dela ter ima v zalogi vse v to stroko spadajoče predmete lastnega izdelka.

Vodja ljubljanske podružnice pohištva prve kranjske mizarke zadruge v št. Vidu nad Ljubljano.

Jernej Bahovec

trgovina papirja, pisalnega in risalnega orodja v Ljubljani

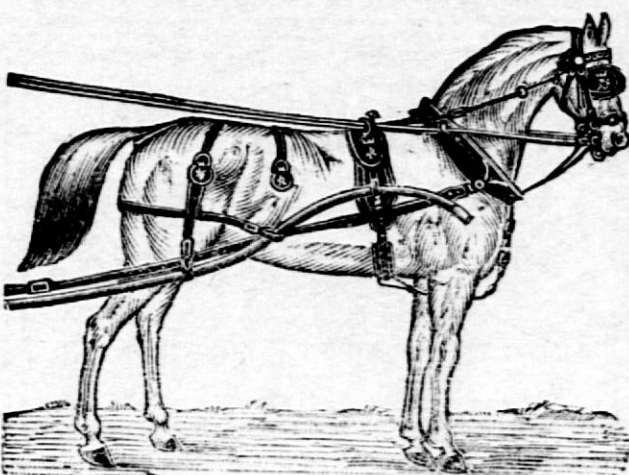
Sv. Petra cesta št. 2

Filijalka:

Resljeva cesta št. 7

priporoča:

Najboljše urejeno zalogo različenega papirja, trgovskih in poslovnih knjig, solskih zvezkov, bilježnic, črnih itd. Dimnik, Avstrijska zgodovina za ljudske šole. Nastenske table za Cratvevo računanje. Solske knjige za ljudske šole. Molitvenke v raznih vezeh. Tiskovine za gospode odvete in c. kr. notarje. Kipe slovenskih literatov. Razno galanter. blago itd. Nizke cene, točna in solidna postrežba.

JOSIP STUPICA

Jermerar in sedlar

v Ljubljani, Prešernove ulice št. 5.

Priporočam svojo zalogo najrazličnejših

konjskih oprav

katero imam vedno v zalogi, kakor tudi vse druge konjske potrebščine.

Cene nizke.

3 ogastvo las

z lasnim cvetom in pomado „Linge Long“ po 1 K;

isernati zobje

z „Menthol“ - ovo usno vodo in zobnim praškom po 1 K 60 h;

lepota polti in

telesa z „Aida“ - milom: cvetlično 60 h, cream 1 K.

Dobiva se le v

Orlovi lekarni

Mr. Ph. Mardetschläger, kemik.

Jurčičev trg Jurčičev trg

v Ljubljani.

Razpošilja se proti vpošiljavi zneska ali s poštanim povzetjem.

Jv. Seunig

trgovec z usnjem

na drobno in debelo 16

v Ljubljani, Stari trg št. 7

priporoča

olje zoper prah

dosedaj najboljšo, prosto bencina, smole, petroleja ter kislin brez konkurence, brez vsacega duha po majhnih cenah: 1 kg. 50 h, 50 kg. 20 h, pri nakupu večje množine še ceneje.

Novo! Patentirano Novo!

nepremočljivo mazilo

za počrnenje rujavih čevljev, usnja itd.

Stanovanje

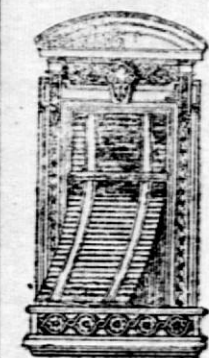
obstoječe iz dveh sob, kabineta in kuhinje s pritliklinami in vporabo perilne sobe se odda s 1. majem 1904 na Dunajski cesti št. 60. 984-2

GRAND PRIX

Pariška svetovna razstava 1900.

Svetovnoslavna usna voda. Dobiva se povsod. 972-2

Prva hrvatska tovarna žaluzij, rolet, lesenih in železnih zatvornic za okna in prodajalnice

G. Skrbic

Zagreb, Ilica 40

priporoča 467-6

svoje priznano solidne, točne in cenene proizvode.

Ceniki zastoj in franko.

Dvoje stanovanj

v I. nadstropju, obstoječih iz 3 sob, kuhinje in pritliklin, se za 1. majnika t. l. odda. Vpraša se Sv. Petra nasip št. 37, I. nadstr. (popoldne).

Okoli 70 metrov

železne ograje

z okvirnimi ploščami ali brez njih se prav ceno prodaja.

Več se izve v Františkanskih ulicah št. 8 — pri fotografu Landau. 991-2

Mesarji pozor!

Išče se mesar, ki je v stanu položiti 1000 K denarja v mesarski obrti in ima veselje do samostojne obrti. Oženjeni imajo prednost.

Ponudbe je poslati pod naslovom „O K D“ upravnistvu „Slov. Naroda“ do konca meseca aprila. 993-1

Čudovita novost!

325 komadov za 1 gld. 95 kr.

Krasna ura z jako lepo verižico, točno 1000, za katero se daje dveletna garancija. Velikolepa Laterna magica s 25 krasnimi podobami. 1 jako fina kravatna igla s simili briljantom, 1 krasen kolij iz orient-biserov, 1 fin usnat mošnjček, 1 elegantni nastavek za smotke, 1 garnitura 11. double-zlatih manšetnih in srajčnih gumbov, 1 ff. žepni nožec, 1 ff. toaletno zrcalo, belg. steklo v etuiju, 20 predmetov za dopisovanje in še 200 raznih komadov, vse, kar se potrebuje v hiši. Krasnih 325 komadov z 100, ki le sama tega denarja vredna, pošilja proti poštenu povzetju za 1 gld. 95 kr. razpošiljalnica

S. Kohane, Krakov

poštna predala 72,

Ako ne ugaja, se denar vrne. 990

Žrebanje nepreklicno 23. aprila 1904.

Glavni dobitek kron 40.000 kron

Srečke ogrevalnih sob

priporoča 789-9

à 1 krono

J. C. Mayer, Ljubljana.

Dobitki, ki obstoje v efekti, se v denarju ne bodo izplačevali.

es. kr. avstrijske državne železnice

C. kr. ravateljstvo drž. železnice v Beljaku.

Invod in voznega reda.

vejaven od dne 1. oktobra 1903. leta.

ODHOD IZ LJUBLJANE juž. kol. PROGA ČEZ TRBIŽ. Ob 12. uri 24 m ponoči obojni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifling, v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. jutraj obojni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solno grad, Inomost, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne obojni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 3 uri 56 m popoldne obojni vlak v Trbiž, Smohor, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budjevice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago (direktni voz I. in II. razr.), Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči obojni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo (direktni vozovi I. in II. razreda Trst-Monakovo). PROGA V NOVOMESTO IN V KOČEVJE. Obojni vlaki. Ob 7. uri 17 m jutraj v Novomesto, Stražo, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m popoldne: istotako, ob 7. uri 8 m zvečer v Novomesto, Kočevje. PRIHOD V LJUBLJANO juž. kol. PROGA IZ TRBIŽA. Ob 3. uri 25 m jutraj obojni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo, Inomost, Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Isl, Aussee, Ljubno, Celovec, Beljak (direktni vozovi I. in II. razreda Monakovo-Trst). — Ob 7. uri 12 m jutraj obojni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 16 m dopoldne obojni vlak z Dunaja čez Amstetten, Lipsko Prago (direktni vozovi I. in II. razr.), Francove vare, Karlove vare, Heb, Marijine vare, Plzen, Budejevice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Genevo, Curih, Bregenc, Inomost, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, St. Mohor, Pontabel. — Ob 4. uri 44 m popoldne obojni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthal, Beljaka, Celovca, Monakovega, Inomosta, Franzensfesta, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer obojni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Smohora, Celovca, Pontabla, čez Selzthal iz Inomosta v Solnograd. — PROGA IZ NOVEGAMESTA IN KOČEVJA. Obojni vlaki: Ob 8. uri 44 m jutraj iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže, Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m zvečer istotako. — ODHOD IZ LJUBLJANE drž. kol. V KAMNIK. Mešani vlaki: Ob 7. uri 23 m jutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 7. uri 10 m in ob 10. uri 45 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih, samo oktobra. — PRIHOD V LJUBLJANO drž. kol. IZ KAMNIKA. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m jutraj, ob 11. uri 6 m dopoldne, ob 6. uri 10 m in ob 9. uri 55 m zvečer samo ob nedeljah in praznikih in 2amo v oktobru. — Čas pri- in odhoda je označen po srednjeevropskem času, ki je za 1 s min. pred krajevnim časom v Ljubljani.

„The Gresham“

zavarovalna družba za življenje v Londonu.

Filijala za Avstrijo: Dunaj, I., Giselastrasse št. 1 v hiši društva.

Društvena aktivna dné 31. decembra 1901 kron 190,871.731—
Letni dohodki na premijah in obrestih v letu 1901 31,555.392—
Izplačila za zavarovalne in rentne pogodbe in za nazaj-kupe itd. od 326,999.043—
obstajanja družbe (1848) 50,727.262—
Med letom 1900 je društvo izpostavilo 5718 polic z glavnico 50,727.262—
Za specialno varstvo avstrijskih zavarovancev je „The Gresham“ do dné 31. decembra 1901 založilo vrednostnih papirjev v znesku 1282—12

nom. kron 23,037.439-10

Prospekte in tarife, na podlagi katerih izdaja družba police, kakor tudi obrazce za predloge daje brezplačno

glavna agentura v Ljubljani pri G. Zeschko vila nasproti „Narodnemu domu“.

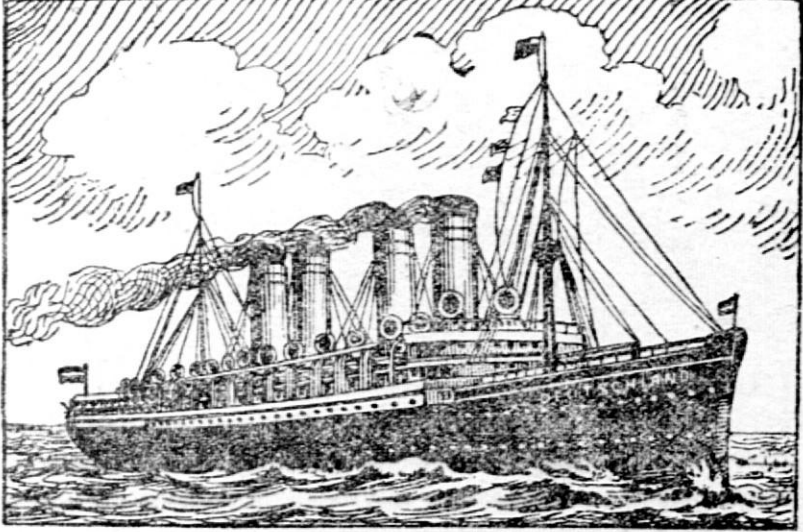
Sedaj

gld. 70.

Zelo znižane

vozne cene v

Ameriko.

Preje

gld. 105.

Ravno ista

vožnja in

postrežba

kakor preje.

Iz Ljubljane v Novi-York samo 70 gld.

s prosto dobro hrano že v Hamburgu

dežele: Pennsylvanija, Ohio, Illinois, Minnesota, Montana, Californija i. t. d. koliko višje, kolikor je tarfina cena po ameriški železnici; s priznana najboljšimi parniki družbe

Hamburg-Amerika Linie.

Kdor je odločen potovati in da se mu dober prostor preskrbi, naj pošlje 20 K are na moj naslov: 2282-22

fr. Seunig, Ljubljana, Dunajska cesta št. 31.

Ilustrovan cenik se pošilja na zahtevo zastoj.

Črez 3000

letnih nagelnov

se dobi po nizki ceni v mnogih vrstah

in barvah, ponajveč nasadnih (doppelt)

in z močnimi koreninami. — Dobi se

tudi več vrst močnih, visokih in lepih

vrtnic (gartroz).

Kje? pove upravništvo „Slov.

Naroda“.

836-3

Za razvijanje

rasti las

služi že tisočkrat preizkušeno in

splošno odobreno sredstvo

„Lovacrin“

ki je nastal po temeljitem raziska-

vanju odličnega ameriškega zdravnika

in ki so ga najznamenitejši profe-

sorji in zdravniki in tudi zdrav-

stvena oblast znanstveno priznali.

Predvsem se sviri pred vo-

dami za glavo in lase, pomadami itd.,

ki jih povečujejo s sleparsko re-

klamo. „Lovacrin“ za-

branjuje izpadanje las, luskinje, ple-

šavost in prezgodnje osivenje, ravno

rako zabranjuje posebno izdatno pri

otrokih in odraslih tudi vsako bo-

lezen las.

„Lovacrin“ je po izreku pre-

mnogih zdravnikov

edino resnično sredstvo za razvijanje

las, čudovito pospešuje rast las in

brade, celo na golih mestih, podeli

prezgodno osivelim lasem zopet njih

prirodno barvo.

Ena velika steklenica

„Lovacrina“ ki zadostja za

več mesecev

K 5.—, 3 steklenice K 12.—, 6 ste-

klenic K 20.—. Po pošttem povzetju

ali če se pošlje denar naprej, raz-

pošilja evropski depot M. Feith,

Dunaj VI., Mariahilferstr.

45. — Dobiva se tudi v drogerijah,

parfumerijah in lekarnah.

Mnogo prostovoljnih priznanj

medtemi te-le

Rad Vam potrdim izvrstni uspeh

„Lovacrina“, ki je doslej gotovo iz-

med najboljših antiseptičkih in sebo-

rirajočih voda za glavo, toda mi in

prijeten. Moji pacienti ga rabijo in

priporočajo med vrstniki.

Med dr. L. Margulies.

Lasno sredstvo „Lovacrin“ sem

za nek primeran slučaj priporočil in

potrdim, da je po nekaj tednih res

bilo opaziti viden učinek. Vsekakor

pa antiseptičnega učinka na kožo na

glavi ni tajiti. Priporočal ga bodem

tudi naprej. Med dr. Szentes Béla.

Z „Lovacrinom“, ki ste ga po-

sllali sem v štirih slučajih prezgodnji

plešavosti oziroma izpadanja las za-

radi bolezni dosegel precejšnjo izbolj-

šanje in bodem „Lovacrin“ v svoji

praksi vsikdar rad odrejal.

Med dr. Josef Karos

Nisem prijatelj z. hvalnih pisem

in atestov, to pot pa storim izjemo

in Vam potrdim, da je „Lovacrin“

reanično izvrstno deloval, in da ga

bom rad priporočal.

Med dr. Eduard Piekarski.

Niste več odvisni

od tiskarja, če se kupite moj aparat za tiskanje s tipami. Z njimi lahko

vsakdo tiska: vizitnice, adresne karte, avize, cirkularje, uradna

povabila, koverta, povabila na shode itd. Aparat ima več tip kakor drugi

taki tiskarski stroji in stane z vso opremo:

65 črkami fl.	—70	253 črk fl	2-40
90	—85	354	3-
127	—120	468	3-60
140	—160	640	5-
211	—2-	809	6-

J. LEWINSON, tovarna štampilj in gumijevih tip, graverska dela.

Dunaj I., Adlergasse 7

(telefon 12.179)

Zastopniki se iščejo. Neugajajo se vzame nazaj.

in ODESA na Ruskem,

Puškinskaja 16.

Cenovniki zastonj. 76-14

Bratje NOVAKOVIĆ

Ljubljana

Stari trg št. 15.

lastniki vinogradov na otoku Braču in

v Makarskem Primorju v Dalmaciji.

Prvo vzorno skladišče dalmatinskih vin, tropinovca, konjaka in

olja na drobno in na debelo.

759-8

Perilno milo

v prid, Druž. sv. Cirila in Metoda v Ljubljani

je najboljšo sedanjih kakovosti.

Dobiva se v Ljubljani v sledečih tvrdkah na drobno in na debelo:

Babič F., Cantoni V., J. A. Hartmann, Holzer C. C., Jebačin Ivan, Jebačin

Josip, Jeran Leopold, Kavčič Edmund, Korbar Anton, Krisper Anton, Lilleg

Alojzij, Mencinger T., Murnik Josip, Perdan Ivan, Planinšek Karol, Schiffer

V., Spreitzer M., Sterk Peter, Zorman Janez, L. Češnovar, F. Javornik, M.

Jemec, F. Terdina, Ivana Tonich, Fani Zamejc.

Dalje se dobiva na deželi v špecerijskih prodajalnicah:

Ajdovščina, Beršlin pri Novem mestu, Bizeljsko, Bled, Bočna pri Rečici,

Boh. Bistrica, Brežice, Celje, Cerknica, Čatež, Črnomelj, Dobrnič, Dolenja

vas pri Ribnici, Domžale, Gradac pri Novem mestu, Idrija, Ilir. Bistrica,

Št. Jernej, Jesenice, Št. Jurij ob Taboru, Kamnik, Kandija, Klanjec, Kosta-

njevica, Kranj, Sv. Križ, Krušnje, Lesce, Litija, Ljubno pri Celju, Logatec,

Lokve pri Divači, Mar. Nazaret pri Rečici, Matenja vas, Metlika, Novo

mesto, Nova Štifta (Kamnik), Št. Peter pri Kraljevcu, Št. Peter na Krasu, Št. Peter

v Savinjski dolini, Pišce, Podgrad (Istra), Poličane, Ponikva, Postojna, Ra-

deče pri Zidanem mostu, Radovljica, Rakek, Rečica pri Colju, Rečica ob Paki,

Ribnica, Št. Rupert, Senožeče, Sevnica, Slov. Bistrica, Slovenji Gradec, Sodražica,

Stari trg pri Rakeku, Suhor pri Metliki, Šenčur, Škofja Loka, Toplice, Trebnje,

Trnovo, Velike Lašče, Vipava, Vransko, Zagorje na Krasu.

918-2

Cena nadrobno v Ljubljani za kos pol kilograma 36 vin. (18 krajcarjev).

Kupujte tedaj izborno perilno milo v prid, Druž. sv. Cirila in Metoda.

Za čebele

najboljša paša sta phacella in es-

parsetta, katerih seme se dobiva pri

PETRU LASSNIKU.

Zaloga velikanske pese, vrtnih

in trevnihi semen. 937-2

Od leta 1868. se

Bergerjevo medicinsko

kotranovo milo

ki ga priporočajo odlični zdravniki, skoro v vseh

evropskih državah z odličnim uspehom uporablja proti

vsake vrste izpuščajem

zlasti proti kroničnim lišajem in paraz. izpuščajem, dalje

proti rdečici na nosu, ozeblinam, potenju nog, luskinam

na glavi in v bradi. Bergerjevo kotranovo milo ima v

sebi 40 odstotkov lesnega kotranu in se razlikuje bi-

stveno od vseh drugih mil, ki se nahajajo v trgovini.

Pri neozdravljivih polnih boleznih se na mesto ko-

tranevega mila s uspehom uporablja

Bergerjevo kotranovo žvepleno milo.

Kot blažje kotranovo milo za odpravljanje

nesnagne s polti,

proti spuščajem na polti in glavi pri otrocih, kakor

tudi kot nenadkriljivo kosmetično milo za umivanje

in kopanje za vsakdanjo rabo služi

Bergerjevo glicerino-kotranovo milo,

v katerem je 35 odst. glicerina in ki je fino parfumirano

Cena komadu vsake vrste z

navodilom cuporabi 70 v.

Zahtevajte po lekarnah in zadevnih tr-

govinah izključno Bergerjevo kotranovo

milo in pazite na poleg stoječo varstveno

G. Hell & Co.

znanko in na predstojajočim podpis G. Hell & Co.

na vsaki etiketi. Odlikovan s častno diplomom na Dunaju

1889 in z zlato svetiljo na svet. razstavi v Parizu 1900.

Za osebe, ki kotranovega duba ne marajo ali ga ne mo-

žejo prenesti, izdelujemo iz brezovnega ali drugega ko-

trana antrazolna mila, ki jih prodajamo pod ozna-

nilom Helova antrazolna mila (bela kotranova mila).

Glavne vrste so: Antrazolno milo po 5 in 10 odstot.

antrazolno barakovo milo, Antrazolno žvepl. milo,

antraz. žvepleno milo, antraz. glicer. to-

letno milo. Antrazolna mila so se vedel zdravniško pre-

izkušnje posebno obnesla proti izpuščajem in nečistosti

polti. Vsak kos stane 80 vin.

Naprodaj v lekarnah in zadevnih trgovinah.

Glavna razpošiljalnica:

G. Hell & Comp., Dunaj, I., Sternsgasse 8.

V Ljubljani se dobiva v lekarnah:

Milan Leustek, M. Mardetschlä-

ger, J. Mayr, G. Plechl, U. pl.

Trnkoczy in v vseh drugih lekarnah na

Kranjskem. 630-4

Pijte

Klauerjev

Triglav

najzdravejši vseh likerjev.

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

Podružnica v CELOVCU.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, ko-

munalnih obligacij, srečk, deince, valut, novcev

in deviz.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

Akcijski kapital K 1.000.000.—

Zamenjava in ekskomptuje

izrečane vrednostne papirje in

novčujo zapale kupone.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavecije.

Ekompit in lukasse menie.

Podružnica v SPLJETU.

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti

ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od

dno vloge do dne vzlaga. 39-40

Promet s čeki in nakaznicami.

Za DAMSKE TOALETE

se slavnemu p. n. občinstvu najtopleje priporoča v velikem slogu urejeni

slavnoznanne trgovske zaloge blaga

Dunaj VI., Mariahilferstr. 81-83.

Zajamčeno brezhibna

izvršitev!

D. LESSNER

Modno volnato blago od 24 krajcarjev do goldinarjev 4-30

Modno svilnato blago „ 95 „ „ 4-

Modno perilno blago „ 12 „ „ 2-50

Krasni, ilustrovani žurnali z zaznamkom

cen in popisom vzorcev volnatega,

svilnatega in perlinatega blaga na za-

htevanje zastonj in franko.

Pri naročitvi se sklicujte na ta časopis!

priporoča

umetna gnojila.

Uspehi pri različnih vrstah nasadov so presenetljivi, posebno pri hmelju, ki je zanj kaljevo-amoniakov superfosfat posebno pripraven. Prospekti zastoj in poštnine prosto.

Julija Štor
Prešernove ulice št. 5
Ljubljana.

Velika zaloga

čevljev

za gospode, dame, otroke in častnike.

Gamaše, galoše.

Solidno blago.

Nizke cene.

Zaloga ob uval

D. H. Pollak & Co., Dunaj.

TRGOVINA Z MODNIM IN SVILENIM BLAGOM TER POTREBŠČINAMI ZA KROJAČE IN ŠIVILJE.

ERNEST SARK

LJUBLJANA

Stari trg št. 1

Skoraj na polovico znižane vozne cene.

Največji, najhitrejši in najvarnejši brzoparniki, kakor „Kaiser Wilhelm II.“, „Kronprinz Wilhelm“, „Kaiser Wilhelm der Grosse“ ki vozijo

v Ameriko

Bremen New-York.

Vozne liste za vse razrede in po ameriških železnicah prodaja po predpisanih najnižjih cenah in dá brezplačno poročila

Edvard Tavčar konces. glavni zastopnik za Krenjsko

183-11 v Ljubljani, Kolodvorske ulice št. 35

nasproti stari „Tišlerjevi“ gostilni.

Avgust Žabkar

v Ljubljani, Dunajska cesta

železolivarna

strojna in ključavničarska delavnica

se priporoča slavnemu občinstvu in prečistiti duhovščini v izdelovanje vseh v to stroko spadajočih predmetov:

napravo in popravo različnih strojev

izdelovanje raznovrstnih mlinskih in žaginskih naprav, napravo turbin po najnovejših konstrukcijah in sistemih v poljubni velikosti.

Naprava različnih transmisij za vsako industrijo.

Nadalje najrazličnejša dela iz litega in kovanega železa in sicer: grohne križe, kotice, preči, vrtno klopč, mize, stebre, trombe za vodo itd.

Naprava najrazličnejših konstrukcij in sicer: železne strešne stole, mostove, rastlinjake za vrtnarstvo raznih sistemov, kakor tudi vseh stavbinskih in ključavničarskih del: železne ograje, vrata, okna, strelovode in štedilnike raznih velikosti.

Izdelovanje žičnih pletenin za vrtno ograje, pašnike, travnike itd.

Načrti in proračuni so na zahtevanje na razpolago, vse pa po primernih tovarniških cenah.

Največja zaloga navadnih do najfinjših otroških vozičkov in navadne do najfinejše žime.

M. Pakič

v Ljubljani.

Možnost naročnikom so pošilja s povzetjem.

Ivan Jax in sin

v Ljubljani, Dunajska cesta 17

priporočata

svojo bogato zalogo

šivalnih strojev,

voznih koles,

glasbenih avtomatov

in pisalnih strojev.

Krasno izbero

konfekcije

za dame in deklice

kakor tudi

manufakturno blago

perilo

vsakovrstne preproge

i. t. d.

priporoča

Anton Schuster

Ljubljana

Špitalske ulice št. 7.

Solidno blago. Nizke cene.

Veliko zalogo

rokavic za dame in gospode

kravat za gospode

toaletnega blaga

dalje

ščetice za zobe, glavnikov, dišav, mil itd. itd.

iz najbolje renomiranih tovarn priporoča

Alozij Persche

Ljubljana

Pred škofijo št. 21.

Založnik o. kr. državnih uradnikov.

Pod trančo št. 2.

Ivan Soklič

15

priporoča

v veliki izbiri

v najnovejših tiskovnih

čepice

in cilindre

Klobuke

Pod trančo št. 2.

Naročajte izborno

Ljubljansko delniško pivo

1384-93

iz pivovaren

v Zalcu in Laškem trgu.

Naročila sprejema

Centralna pisarna v Ljubljani, Sodnijske ulice št. 4.

Stanje hran. vlog 31. marca 1904

K 5,628.041'18

Reservni zaklad 1. januarja 1904

Telefon 185

Kmetska

K 82.838'41

posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo v novi lastni hiši

na vogalu Dunajske ceste in Dalmatinovih ulic

obrestuje hranilne vloge po 4 1/2 %

brez odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica sama za vložnike.

Posojila po 5% in po 5 1/4 %

Odplačilo dolga se lahko vrši na 27 in 35 let ali pa v krajšem času po dogovoru.

URADNE URE: razan nedelj in praznikov vsak dan od 8.—12. ure dopoldne in od 3.—4. ure popoldne.

Poštnega hranilničnega urada št. 828.408. 905-3

Prva kranjska mizarska zadruga

v Šent Vidu nad Ljubljano

se priporoča sl. občinstvu v naročitev raznovrstne temne in likane **sohne** **oprave** iz suhega lesa solidno izgotovljene po lastnih in predloženih vzorcih. **Velika zaloga** raznovrstne izdelane **oprave za salone, spalne in jedilne sobe** je na izbero cenjenim naročnikom v lastnem skladišču tik kolodvora v Vižmarjih.

V prav obilno naročitev se priporoča

Josip Arhar

načelnik. 95-14

Kaj je in kaj obsega ?

ravnokar v c. kr. dvorni in državni tiskarni dovršeno delo, ki sta ga pospeševali vis. c. kr. ministrstvu notranjih zadev in za trgovino:

Avstrijski centralni kataster

Ta doslej prva izdana, na podlagi avtent. uradnih podatkov sestavljena edina popolna

Adresna knjiga za vse Avstrijsko

obsega v 10. oz. 11. zvezkih, ki se lahko posamič kupijo:

Vse protokolirane in neprotokolirane trgovske, industrijske in obrtne obrate in natančno oznamenilo njih protokoliranja.

Vse naslove abecedno urejene po deželah, krajih in obrtih.

Abecedno urejeni zaznamek strok za vse zvezke.

Popolni LEKSIKON KRAJEV in POŠT. 3182-56

V vsakem zvezku v c. kr. vojaško-geografičnem zavodu napravljene zemljevid dotične dežele.

Natančno oznamenilo vsake mestne, tržke ali krajevne občine, oziroma kraja.

Pri vsaki občini se tudi dalje natančno razvidi: okrajno glavarstvo in okrajno sodišče, obseg, število prebivalstva, občevalni jezik, cerkvena oblastva, šole, poštne, železniške, paroplovske, brzojavne in telefonske postaje.

Cena zvezkom:

Zv. I. DUNAJ K 13.—	Zv. VI. PRIM. I. DALM. K 6.60
Zv. II. SP. AVSTRIJSKO 14.60	Zv. VII. TIR. I. PREDARL. 12.—
Zv. III. G. AVST. I. SLOB. 11.80	Zv. VIII. ČESKO (dva dela) 32.—
Zv. IV. STAJERSKO 10.—	Zv. IX. MOR. I. SLEZIJA 25.—
Zv. V. KOR. I. KRAJSKO 8.—	Zv. X. GAL. I. BUKOV. 27.—

Naroča se v

KATASTERSKI ZALOZI, Dunaj IX. Hörig. 5.

kakor tudi v vsaki knjigotržnici tukaj in v inozemstvu.

Kako ste pač
dosegli tako
lepe, zdrave
zobe?

Seveda le ker rabim
O. SEIDL-ovo nagrajeno
kosmetičko ustno vodo
ki higijensko deluje na zobe in ki je naprodaj po
vseh boljših trgovinah v steklenicah po 1 K.

Naznanilo.

Vljudno naznanjam, da sem **otvorila**
od c. kr. dež. vlade v Ljubljani potrjeno

obratno učilišče

za merjenje, izdelovanje oblek,
krojno risanje in prirojevanje.

Prvi tečaj se začne **dne 15. aprila t. l.**
v hiši „Narodne Tiskarne“ — Knaflcove ulice št. 5
prilije na desno.

in se je za udeležbo čim prej zglasiti, ker bode sprejeto le omejeno število
učenek. Priporočam se za mnogobrojen obisk z velespoštovanjem

1003-1

Marija Nachtigall-Slavčeva.

Anton Schuster

Ljubljana

Špitalske ulice št. 7

priporoča

novosti

konfekciji za dame in deklice;
bluze in deške obleke, modno
blago za dame in gospode; voile
satin, levantin, preproge, naj-
boljše platno, perilo in kravate
za gospode.

Solidno blago! Nizke cene!

Uzorci na zahtevanje poštine prosto.

Stanje hranilnih vlog:

18 milijonov kron. Rezervni zaklad: nad 550.000 kron.

Mestna hranilnica ljubljanska

na Mestnem trgu zraven rotovža

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdržene obresti vsacega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča, denar maloletnih otrok in varovancev.

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potem c. kr. poštne hranilnice. Posoja se na zemljišča po 4 1/2% na leto. Z obrestmi vred pa plača vsak dolжник toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 62 in pol leta. Ako pa želi dolжник poplačati dolg z obrestmi vred na primer v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 6% izposojenega kapitala.

Posoja se tudi na menice in na vrednostne papirje, in sicer po 4 1/2% do 5%.

Samo 5 kron

stane, dokler bo kaj zaloge, 4 1/2 kg pri prešanju poškodovanega najboljšega

toaletnega mila

najfinejšega vonja. — Pošilja po povzetju ali če se denar pošlje naprej

M. Frank, Dunaj,

950-3

II., Rueppgasse 29.

Oton Zupančič 2-42

Čez plan.

To najnovejšo knjigo Zupančičevih poezij je pozdravila kritika zelo radostno in jo ocenila izredno laskavo. „Zlato knjigo“ moderne slovenske lirike jo naziva kritik Sever v „Slov. Narodu“, pa tudi „Slovenec“ ter „Dum in Svet“ sta priznala Zupančiča brez vsega pridržka za največji lirski talent med sodobnimi slovenskimi pesniki. Ta soglasna ugodna sodba sicer tako nasprotujočih si listov pač neoporečno dokazuje, da se je porodilo na polju naše lirike nekaj res nenavadnega, nekaj takega, kar sili tudi nasprotnika, da to prizna hoté, nehoté.

Dobiva se v založništvu

Lav. Schwentner-ja
v Ljubljani

broš. po 2 K, s pošto po 2 K 10 h; v pantoon-
izdaji po 3 K, s pošto po 3 K 10 h.

Zgodovinska povest
iz francoskih časov
na Kranjskem

„Pod novim orlom!“

(ponatis iz „Slov. Naroda“)

je izšla!

Ta povest je, izhajaje v „Slov. Narodu“, vzbudila mnogo pozornosti in živo zanimanje po vsej deželi ter smo jo morali na mnogostransko izrečno zahtevo izdati v posebni knjigi.

Dobi se edino-le pri

L. Schwentnerju v Ljubljani.

Iztis po K 1-60, po pošti K 1-80.

Ohranitev zdravega

ŽELODCA

tiči največ v ohranitvi, pospejevanju in v uravnavi prebavljanja ter odstranitvi nadležnega sapnja. V ta namen naj se rabi najpripravljen znan sredstvo dr. Rose balzam za želodec. Ta je narejen iz najboljših izskanjenih zdravilnih zelišč za lek. Vzbuja apetit in pospejuje prebavljanje in provzroča lahko odvajanje tako, da služi z najboljšim uspehom za gojenje želodca.

VARILO!
Vsi deli embalaže
imajo zraven stoječo
postavno depono-
vano varstvom znanko.

Glavna zaloga
lekarna B. FRAGNER-ja v Prazi,
c. in kr. dvornega dobavitelja
„pri črnem orlu“
Praga, Malá Strana, ogel Nerudove ulice.

Po pošti razpošilja se vsak dan.
Proti vpošiljavi K 256 se pošlje velika steklenica in za K 150 mala steklenica na vse postaje avstro-ogerske monarhije poštne prosto.

Zaloga v lekarnah Avstro-Ogerske.
V Ljubljani se dobiva pri gg. lekarnih:
G. Piccoli, U. pl. Trnkóczy, M. Mar-
b. detschlager, J. Mayr. 1112 21

Naznanilo.

Slav. p. n. občinstvu najvljudneje naznanjam, da sem prevzel od g. O. Schmidta

trgovino z mešanim blagom

v Ljubljani, na Turjaškem trgu št. 1

(Katoliški dom)

in da jo bom sedaj osebno vodil.

Povodov navedenega se slav. občinstvu najtopleje priporočam z zagotovilo najboljše, cene in točne postrežbe z velespoštovanjem

944-3

And. Verbič.

Specialna obrt za gradbe iz betona,

želez. betona in monirske gradbe

ABSOLUTNA VARNOST PRED OGNJEM!

FALESCHINI & SCHUPPLER

INŽENIR IN MESTNI STAVBINSKI MOJSTER

C. kr. deželosodno zapriseženi zvedenec in cenilec.

235-12

Izvršitev nadzemskih in podzemskih zgradb LJUBLJANA

Dalje stopnice, reser-
varje, mostove, vodne in
kanalizacijske naprave,
čistilne naprave za kap-
nico, utrjevanje kleti
proti talni vodi, prosto
stoječe masivne stene,
cementna dela vsake
vrste.

NAČRTI in PRORAČUNI NA ZAHTEVO BREZPLAČNO.

Velika prodaja spomladanskega blaga

firme

A. Primožič

na Mestnem trgu

(prej Goričnik & Ledenik) se prične

v sredo, dne 6. aprila t. l.

Posebno opozarjamo na

925-3

dražestno svilnato blago

v bogati izbiri od 59 kr. do glid 4-;

lično blago za obleke

120 cm široko, meter od 36 kr. naprej;

najfinejše francoske robe

120 cm široko, meter od glid. 2- do glid. 4-;

svilnati foulardi, imit. 78 cm široki, od 36 kr. naprej;

Voile de Laines, imit. 78 cm široko, od 35 kr. naprej;

pralno blago, batisti, bosensko blago

meter od 16 kr. naprej;

pralno blago, batisti, prve vrste fabrikati

meter od 30 kr. naprej;

moško modno blago za cele obleke

od glid. 5- naprej.

Moške srajce, ovratniki, kravate, žepni robci itd. ceno.

Velika zaloga narejenih bluz, juponov, srajc. — — —

— — — Poceni čipke, čipkasto blago, svilnato blago za lišp.

Vsakovrstne preproge, posteljne garniture, platneno blago.

Solnčniki se razprodajo za vsako možno ceno.

Priporočamo vsakomur, da si ogleda zalogo, ne

da bi se ga sililo, da kaj kupi.

Varst. znanka: Sidro.

Liniment Caps. Comp.

iz Richterjeve lekarne v Pragi

priznana izborna, bolečine tolažeče mazilo; po 80 h., K 1-40 in K 2- se dobiva v vseh lekarnah. Pri nakupu tega splošno priljubljenega domačega zdravila naj se jemljejo le originalne steklenice v zaklepninah z našo varstveno znanko „sidro“ iz Richterjeve lekarne, potem je vsakdo prepričan, da je da je dobil originalni izdelek.

Dobra kuharica

je izšla

spisala
Minka Vasičeva

je izšla

v založništvu Lavoslava Schwentner-ja v Ljubljani.

Dobiva se samó vezana; cena 6 K, po pošti 6 K 55 h.

Obseza na 576 straneh več nego 1300 receptov za pripravljane najokusnejših jedi domače in tuje kuhe, ima 8 fino koloriranih tabel in je trdno in elegantno v platno vezana.

Hvali jo vse: kuharica s svojega strokovnjakkega stališča, literarna kritika zaradi lepega, lahko umevnega jezika, fina dama zaradi njene lepe, pri slovenskih kuharskih knjigah nenavadne opreme, in konečno varčna gospodinja zaradi njene cene, ker ni nič dražja, nego znane nemške kuharske knjige.

282-21